

Beantwoording vragen Begroting 2021

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten																		
1	D66	Algemeen	Stemt de provincie Zeeland de verwerking van data af met de andere provincies zodat er een uniforme verwerking en vergelijking van data mogelijk is?	Voor financiële data geldt dat provincies en gemeenten verplicht zijn om per kwartaal hun IV-3 rapportage (informatievoorziening voor derden) aan het CBS te verstrekken. Dit is een standaard rapportage zodat o.a. vergelijking tussen overheden mogelijk is. Daarnaast geldt dat het BBV verplichte beleidsindicatoren voor alle provincies voorschrijft om op te nemen in de begroting.																		
2	D66	Algemeen	Op welke punten zijn de begrotingen onderuit gegaan door maatregelen omtrent corona en wat is de invloed van corona op verwachte inkomsten van de provincie?	In de najaarsnota wordt – met name in het kader van de tweede ronde budgetbewaking – nader ingegaan op financiële afwijkingen van de begroting 2020. Hierin wordt ook ingegaan op de effecten die dit heeft voor de inkomsten van de provincie.																		
3	D66	Algemeen	Is er in de begroting van reeds lopende projecten en projecten in de pijplijn extra ruimte opgenomen om mogelijke tegenvallers ten gevolge van corona op te vangen? Zo ja, hoe wordt deze extra ruimte bepaald?	Nee, hier is op voorhand geen specifieke ruimte voor opgenomen. Daar waar mogelijke tegenvallers worden voorzien, zullen wij die in het kader van de kwartaalrapportage grote projecten of de reguliere budgetbewakingsrondes rapporteren. De algemene reserve fungeert als buffer om eventuele tegenvallers op te vangen.																		
4	FvD	Algemeen	Kunt u een beeld geven hoeveel en welk % van de inkomsten afkomstig zijn uit a: belastingen, b: heffingen, c: overige inkomsten zoals dividenden, d: provinciefonds, e: specifieke bijdrages voor projecten?	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Raming inkomsten 2021 cf. algemene dekkingsmiddelen</th> <th>bedragen x € 1.000</th> <th>in % van het totaal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Opcenten Mrb</td> <td>45.599</td> <td>17,2%</td> </tr> <tr> <td>Provinciefonds</td> <td>123.673</td> <td>46,7%</td> </tr> <tr> <td>Dividend</td> <td>12.255</td> <td>4,6%</td> </tr> <tr> <td>Overige inkomsten</td> <td>11.879</td> <td>4,5%</td> </tr> <tr> <td>Grondwaterheffing (par. heffingen)</td> <td>184</td> <td>0,1%</td> </tr> </tbody> </table>	Raming inkomsten 2021 cf. algemene dekkingsmiddelen	bedragen x € 1.000	in % van het totaal	Opcenten Mrb	45.599	17,2%	Provinciefonds	123.673	46,7%	Dividend	12.255	4,6%	Overige inkomsten	11.879	4,5%	Grondwaterheffing (par. heffingen)	184	0,1%
Raming inkomsten 2021 cf. algemene dekkingsmiddelen	bedragen x € 1.000	in % van het totaal																				
Opcenten Mrb	45.599	17,2%																				
Provinciefonds	123.673	46,7%																				
Dividend	12.255	4,6%																				
Overige inkomsten	11.879	4,5%																				
Grondwaterheffing (par. heffingen)	184	0,1%																				

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten												
				<table border="1"> <tr> <td>Leges (par. heffingen)</td> <td>351</td> <td>0,1%</td> </tr> <tr> <td>Specifieke bijdragen projecten</td> <td>25.282</td> <td>9,5%</td> </tr> <tr> <td>Mutaties reserves</td> <td>45.864</td> <td>17,3%</td> </tr> <tr> <td>totale inkomsten</td> <td>265.087</td> <td>100,0%</td> </tr> </table>	Leges (par. heffingen)	351	0,1%	Specifieke bijdragen projecten	25.282	9,5%	Mutaties reserves	45.864	17,3%	totale inkomsten	265.087	100,0%
Leges (par. heffingen)	351	0,1%														
Specifieke bijdragen projecten	25.282	9,5%														
Mutaties reserves	45.864	17,3%														
totale inkomsten	265.087	100,0%														
5	FvD	Algemeen	<p>Kunt u een beeld geven hoeveel en welk % van de uitgaven</p> <p>a: vastliggen en niet door besluitvorming van PS gewijzigd kunnen worden,</p> <p>b: waar een nog een mogelijke vrijheid is van PS?</p>	<p>Deze informatie is niet voorhanden, aangezien dit een breed scala aan verplichtingen betreft, die niet enkel uit juridische en bestuurlijke verplichtingen bestaan, maar ook uit wettelijke taken en inzet op kerntaken, waarvoor op dit moment nog geen concrete juridische verplichtingen (opdrachten) zijn aangegaan. We wijzen erop dat– afgezien van de budgettaire ruimte (€ 0,5 miljoen in 2021)– de gehele begroting is toegewezen aan beleidsdoelstellingen en acties. Het wijzigen van inzet van middelen heeft ook gevolgen voor deze doelstellingen en acties en is via een begrotingswijziging inhoudelijk en/of financieel te wijzigen door uw Staten.</p>												
6	FvD	Algemeen	<p>Kunt u aangeven met welk percentage de verscheidene programma's uit eigen middelen worden gefinancierd?</p>	<p>Onze exploitatie is meerjarig structureel in evenwicht, waarbij bovendien het structurele begrotingssaldo het incidentele (negatieve) begrotingssaldo overschrijdt. Dat betekent dat de exploitatie in haar geheel gedekt wordt uit de baten (zoals provinciefondsuitkering, opcenten MRB en leges) die we ontvangen, zodat gesteld kan worden dat de programma's geheel uit eigen middelen gefinancierd worden.</p> <p>De financiering wordt voornamelijk ingezet om investeringskredieten en de kanaalkruising Sluiskil (KKS) te dekken. De leenbehoefte neemt jaarlijks af door de dividendinkomsten uit de Westerscheldetunnel.</p>												
7	FvD	Algemeen	<p>Bent u van mening dat de begroting voor het jaar 2021 inzichtelijker wordt door deze via een begrotings-wijziging</p>	<p>Deze systematiek wordt al vele jaren toegepast. De begroting is gebaseerd op de kaderstelling uit de voorjaarsnota. Via de najaarsnota vindt een eerste bijstelling op deze begroting plaats. Op deze wijze wordt op een transparante wijze</p>												

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
			via de najaarsnota te verwerken? Hoe staat de audit-commissie hier in?	inzichtelijk gemaakt welke wijzigingen op de begroting worden voorgesteld. Het is aan de audit-commissie om over deze systematiek een oordeel te vellen. Vanuit het verleden zijn ons geen signalen uit de audit-commissie bekend dat deze systematiek gewijzigd zou moeten worden.
8	D66	Pagina 18 dig.bgr. (pag 12 pdf); Waterdunen, kustversterking.	<p>Op de basis van inzichten in klimaatverandering is het onzeker of de veiligheidsdoelstelling van 200 jaar gewaarborgd kan worden.</p> <p>1. Zijn er op basis van deze inzichten aanpassingen in de uitvoering doorgevoerd waardoor wel aan deze doelstelling van 200 jaar voldaan kan worden.</p> <p>2. Het is de vraag of een periode van 200 jaar gegarandeerd kan worden. Aan wat voor periode, in gedachte nemend de recente inzichten in klimaatverandering, moeten we dan denken?</p> <p>3. Wat voor extra werkzaamheden zijn nodig om toch aan de doelstelling van 200 jaar te voldoen, en welke kosten brengen deze met zich mee.</p> <p>4. Is het college voornemens om deze werkzaamheden uit te voeren om alsnog aan de veiligheidsdoelstelling van 200 jaar te voldoen?</p>	<p>1. Waterdunen is v.w.b. de waterkering aangelegd volgens de uitgangspunten (scope) die destijds bestuurlijk zijn vastgesteld (project Zwakke Schakels). Doordat de inzichten over klimaatontwikkeling voortdurend wijzigen voert het Waterschap Scheldestromen periodiek toetsen voor versterkingsopgaven van de waterkeringen uit. Op basis van deze toetsen blijven de veiligheidsdoelstellingen ook de komende jaren inzichtelijk en kan waar nodig worden ingegrepen.</p> <p>2. Op dit moment kan hierover geen uitspraak worden gedaan. Het KNMI vertaalt de klimaatscenario's naar weerbeelden en de mate van zeespiegelstijging. Die geven beheerders en bestuurders de informatie die zij nodig hebben om bij te sturen. De nieuwe klimaatscenario's van het KNMI worden in 2021 verwacht.</p> <p>3. Op dit moment kan hierover geen uitspraak worden gedaan.</p> <p>4. Nee, zoals gezegd wordt Waterdunen uitgevoerd conform de vastgestelde scope.</p>
9	D66	Zanddijk Pagina 40 dig.bgr; Zanddijk, doelstellingen (18 pdf)	<p>Zoals vermeld blijkt uit de verkeersprognose dat het aantal motorvoertuigen dat de dijk passeert tot 2030 doorgroeien tot ca. 12.000 mvt/etm.</p> <p>- Wat is de capaciteit van het beoogde roze-zwart tracé uitgedrukt in mvt/etm? Biedt dit tracé genoeg ruimte om de voorspelde 12.000 mvt/etm op te vangen?</p>	<p>De capaciteit van het beoogde nieuwe wegvak is ca. 20.000 mvt/etmaal. Het wegvak biedt dus voldoende ruimte om de verwachte groei van het verkeer op te vangen.</p> <p>De rotonde Nishoek heeft in de huidige vorm niet voldoende capaciteit om het verwachte verkeer op te vangen. In het ontwerp is voorzien dat deze rotonde wordt aangepast, naar een turborotonde. Uitgangspunt voor het ontwerp van deze aanpassing is uiteraard dat de aangepaste rotonde het verkeersaanbod kan verwerken.</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
			- Indien dit niet het geval is; tot welk jaar biedt het tracé zoals het nu voorligt wel een veilige doorstroom, overwegende de toename van het aantal passerende motorvoertuigen zoals voorspeld in de verkeersprognose?	
10	PvdD	Zanddijk Pag. 18	In bijna 12 jaar hebben 72 ongevallen plaatsgevonden, 1 met dodelijke afloop, 12 met letsel en 59 met alleen blikschade. De weg is versleten, er moet iets gebeuren. Van de geschetste tracés zijn wij het met GS eens dat zwart/rose de meest logische om te onderzoeken. Maar waarom moet dit tracé zo uitgebreid en zo duur worden? Is het opknappen van de weg als 60 km weg in combinatie met andere veiligheidsmaatregelen onderzocht? Zo ja, hoeveel bespaart dat?	<p>De Zanddijk is volgens het provinciaal mobiliteitsbeleid gecategoriseerd als Gebiedsontsluitingsweg (GOW). Die categorie is aan deze weg toegekend op basis van een kwaliteitstoets wegen buiten de bebouwde kom. Deze kwaliteitstoets is in de periode 2012/2013 uitgevoerd in samenspraak met alle wegbeheerders in Zeeland. De Zanddijk vormt een verbinding tussen een stroomweg (A58) en een kern met meer dan 1000 inwoners (Yerseke). Volgens de kwaliteitstoets vormt het de ondergrens om te voorzien in minimaal 1 GOW zodat een vlotte ontsluiting kan worden gefaciliteerd. Het afwaarderen van de weg naar een zgn. erftoegangsweg (ETW) zou dan in strijd zijn met het provinciaal mobiliteitsbeleid. Een 60 km/u regime op de Zanddijk past niet bij de functie van de weg. De primaire projectdoelstelling voor wat betreft bereikbaarheid wordt dan niet gehaald en het ambitieniveau wordt sterk verlaagd.</p> <p>Bij het behouden van het 60 km regime voor de lange termijn, moet de wegconstructie volledig worden vervangen omdat deze in slechte staat verkeert en einde levensduur is. Om aan de minimale ontwerpnormen van een 60 km weg te voldoen, dienen de weg en wegbermen tevens verbreed te worden. De gelijkvloerse spoorwegovergang blijft in de huidige vorm gehandhaafd en wordt niet vervangen door een viaduct. Dit betekent dat de spoorveiligheid niet verbetert. Landbouwverkeer blijft gebruik maken van de Zanddijk. Daarnaast zal de doorstroming op de weg als gevolg van de spoorwegopeningen en de aanwezigheid van landbouwverkeer op de weg onvoldoende verbeteren. Bij een inrichting van de Zanddijk als 60 km weg en behoud van de huidige spoorwegovergang zullen de projectkosten naar schatting ca. 32 mln bedragen. De verwachte</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				cofinanciering bedraagt ca. 9 mln en de netto kosten voor de provincie ca. 23 mln. De netto kosten voor tracé Roze zwart zijn geraamd op 46 mln. Derhalve een verschil in raming van 23 mln in de netto kosten.
11	PvdD	Zanddijk, pag 18	Is verdere uitbreiding van het bedrijventerrein en de ontsluiting daarvan (net als van het huidige bedrijventerrein) niet de verantwoordelijkheid van de gemeente? Zo ja, hoeveel scheelt dat in de kosten voor de provincie?	De evt. verdere uitbreiding van het bedrijventerrein is inderdaad een verantwoordelijkheid voor de gemeente. De aanleg van de ontsluitingsweg naar de Olzendepolder is echter naast een gemeentelijk belang ook van belang voor de Provincie. Door de aanleg van deze weg wordt namelijk de Provinciale weg N673, Molendijk ontlast waardoor deze ingericht kan worden als 60 km weg en niet, net als de Zanddijk, verbreed hoeft te worden .
12	PvdD	Zanddijk, pag 18	Wat zijn de gevolgen van tracé rose/zwart voor de stikstofdepositie in de Yerseke Moer in geval van een 80 km weg in vergelijking tot een 60 km weg? Zijn de méérkosten van extra stikstofmaatregelen ook opgenomen in de begroting?	Het programma Aeries Calculator dient gebruikt te worden voor het berekenen van de stikstofdepositie op voor stikstofgevoelige habitats binnen Natura 2000-gebieden. Dit programma maakt geen onderscheid tussen wegen waar een maximumsnelheid geldt van 80 km/uur of 60 km/uur. Het programma maakt onderscheid tussen wegen die binnen en buiten de bebouwde kom liggen. Daarnaast berekent het programma de depositie op basis van verkeersintensiteiten van licht, middelzwaar en zwaar verkeer. In de navolgende definitie- en ontwerpfase zal een specifiek onderzoek worden uitgevoerd met de op dat moment toe te passen versie van Aeries Calculator. In de verdiepende studie is in februari 2019 op globale wijze berekend wat de mogelijke effecten van de vier tracés op voor stikstofgevoelige habitats is. Met toepassing van de destijds geldende Aeries Calculator en de op dat moment beschikbare verkeersintensiteiten is inzichtelijk gemaakt wat de gevolgen van alternatief Roze-zwart zouden zijn. Hieruit kwam naar voren dat er met dit alternatief geen negatieve effecten zouden ontstaan op Natura 2000-gebieden.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				<p>Aangenomen wordt dat met een nieuw specifiek onderzoek in de komende fasen aanvullende positieve effecten te verwachten zullen zijn vanwege voorziene verkeersverschuivingen van de Postweg naar de Zanddijk en door het afsluiten van de Molendijk voor vrachtverkeer. Dit soort details zijn in de eerste globale berekening niet meegenomen.</p> <p>De verwachting is dat dit niet leidt tot andere inzichten en dat er vooralsnog geen meerkosten nodig zijn voor mitigerende of compenserende maatregelen.</p>
13	D66	Zanddijk Pag. 47 dig. bgr Zanddijk; risico's (18 pdf)	<p>Er wordt geanticipeerd op een gebrek aan draagvlak wat zich uit in weerstand tegen het project.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is er in de begroting ruimte opgenomen om mogelijke extra kosten ter gevolge van vertragingen en juridische procedures op te vangen? - Zo ja? Wat is het budget dat hiervoor is opgenomen in de begroting? 	<p>In de projectraming is rekening gehouden met kosten voor juridische procedures. Daarvoor is een post van 0,5 mln opgenomen. Daarnaast is in de raming een post voor onvoorziene omstandigheden opgenomen van 10 %.</p>
14	D66	Zeeuws deltaplan Zoet Water pag 212 dig.bgr (pdf 21)	Hoe past "ondersteunen van tenminste 2 initiatieven die bijdragen aan de doelstellingen zoetwaterbeheer en beschikbaarheid" in het Deltaplan Zoetwater?	<p>Zoetwaterbeschikbaarheid is een integraal onderdeel van een volhoudbare landbouw. Projecten en activiteiten worden integraal gezien vanuit de koepel van het Deltaprogramma zoet water. Een voorbeeld van deze aanpak is het Living Lab zoet water Schouwen Duiveland.</p>
15	CU	Pagina 22, Par. 1.1 Grote projecten	<p>Aan het eind van par 1.1 'Grote projecten' is een overzicht met de baten en lasten en de onttrekking dan wel toevoeging aan bestemmingsreserves.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Graag verkrijgen wij een toelichting hoe de tabel op pagina 22 te lezen. Hoe kunnen een onttrekking van € 2754 duizend en een toevoeging van € 808 duizend 	<p>Zie voor de uitleg het antwoord op vraag 16.</p> <p>Wel is sprake van een erratum in de begroting. De bedragen van de reserves worden hier 2 keer meegeteld. De juiste bedragen zijn als volgt:</p> <p>Onttrekkingen</p> <p>980199 Bestemmingsreserves-Pr.1 -1377</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten																
			samen een mutatie van € 3562 duizend maken en waarom niet € 1946 duizend?	<p>Toevoegingen</p> <table> <tr> <td>980199 Bestemmingsreserves-Pr.1</td> <td>404</td> </tr> <tr> <td>Mutaties reserves</td> <td>-1781</td> </tr> <tr> <td>Resultaat na bestemming</td> <td>-4225</td> </tr> </table>	980199 Bestemmingsreserves-Pr.1	404	Mutaties reserves	-1781	Resultaat na bestemming	-4225										
980199 Bestemmingsreserves-Pr.1	404																			
Mutaties reserves	-1781																			
Resultaat na bestemming	-4225																			
16	GL	Blz pdf 22, 47, 65 en 76, 84, 95, 98 101	Kan nog eens precies uitgelegd worden wat het effect is op het resultaat na bestemmingen per programma? De ene keer staat er bij onttrekking een min voor (hetgeen begrijpelijk lijkt, er wordt iets onttrokken, iets uitgehaald), de andere keer bij onttrekking juist geen min ervoor. Idem wat er nu gebeurt na verrekening toevoegingen per programma aan de bestemming> soms wordt die samengenomen met de onttrekking (hetgeen per saldo totaal meer lijkt dan er voor het gevoel uitgaat > vb blz. 22 (x1000): 2.754 euro onttrekken en 808 euro toevoegen = 3562 bij elkaar opgeteld dus; waarom niet 2754 minus 808 is wat er in feite gebeurt met de stand van de reserves: 1946 euro eruit). Soms worden er wel onttrekkingen gedaan zonder min ervoor en volgen er berekeningen die noch opgeteld, noch afgetrokken lijken te kloppen (blz. 98, 99 bv. > 2x onttrekken voor in totaal 19243 euro minus of plus toevoeging van 986 en dan uitkomen op 28300 euro? Graag uitleg over systematiek/berekeningswijze en verschillen in uitkomsten.	<p>Onttrekkingen aan reserves zijn baten voor de begroting en toevoegingen zijn lasten voor de begroting. Zowel baten als lasten worden positief getoond in de begroting, tenzij dit een negatieve bate of last is dan wordt deze weergegeven als een negatief bedrag.</p> <p>De tabellen op de door u genoemde pagina's moeten als volgt gelezen worden: Gerealiseerde saldo van baten en lasten + onttrekkingen reserves -/- toevoegingen reserves.</p> <p>Als voorbeeld wordt pagina 98 hieronder uitgewerkt:</p> <table> <tr> <td>Gerealiseerde saldo van baten en lasten</td> <td>181.807</td> </tr> <tr> <td>Onttrekkingen reserves</td> <td>4.000</td> </tr> <tr> <td></td> <td><u>15.243+</u></td> </tr> <tr> <td></td> <td>19.243+</td> </tr> <tr> <td></td> <td>201.050</td> </tr> <tr> <td>Toevoegingen reserves</td> <td>986</td> </tr> <tr> <td></td> <td><u>28.300+</u></td> </tr> <tr> <td>Resultaat na bestemming</td> <td><u>29.286-/-</u> <u>171.764</u></td> </tr> </table>	Gerealiseerde saldo van baten en lasten	181.807	Onttrekkingen reserves	4.000		<u>15.243+</u>		19.243+		201.050	Toevoegingen reserves	986		<u>28.300+</u>	Resultaat na bestemming	<u>29.286-/-</u> <u>171.764</u>
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	181.807																			
Onttrekkingen reserves	4.000																			
	<u>15.243+</u>																			
	19.243+																			
	201.050																			
Toevoegingen reserves	986																			
	<u>28.300+</u>																			
Resultaat na bestemming	<u>29.286-/-</u> <u>171.764</u>																			
17	PvdD	Strategische opgave Ruimtelijke Kwaliteit (Zeeuwse Omgevingsvisie) 27	Bij de netwerkpartners wordt niet genoemd ZB Planbureau. Voor een aantal bouwstenen zijn geen opstellers gevonden, dat doet de provincie nu zelf. Was ZB Panbureau niet de aangewezen partner om de bouwstenen "leefbaarheid, bevolkingsontwikkeling..." op zich te nemen? Zo nee, waarom niet?	We hebben alle partijen zelf gevraagd wie deel wil nemen als opsteller en daadwerkelijk mee wil schrijven en wie deel wil nemen als meedenker. Meedenkers schrijven zelf niet maar leveren input aan de opstellers. Het ZB planbureau heeft zich wel opgegeven als meedenker aan de bouwsteen leefbaarheid, bevolkingsontwikkeling maar had zich niet																

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				opgegeven als opsteller. Ze zijn dus wel betrokken geweest bij deze bouwsteen.
18	PvdA	Strategische opgave: Stikstof blz 28 pdf	Er wordt 400 k vrij gemaakt voor stikstof opkoop en 100 k voor externe hulp, is er een indicatie van de prijs per kilo, dus hoeveel ruimte levert dit op?	Nee, er is geen indicatie te geven van een prijs per kilo stikstof. De bron (ammoniak of stikstof dioxide) kan verschil maken, maar ook het type bedrijf, grond, alleen de vergunning of een heel bedrijf etc. maakt veel uit voor de prijs. Ook de afstand tot een N2000 gebied is bepalend voor hoeveel ruimte het oplevert. De gevraagde 400.000 euro is bedoeld om de provinciale regierol waarbij we saldogevers en –nemers willen koppelen vorm te geven waarbij het nodig kan zijn zelf ook stikstof te kopen.
19	PvdD	Strategische opgave: Stikstof blz 28 pdf (Inzet)	“Naast de vergunningverlening, waardoor economische ontwikkelingen en bescherming van de natuur samen doorgang vinden..” impliceert dat deze twee zaken recht evenredig zijn met elkaar, ons inziens zijn ze omgekeerd evenredig. Het verlenen van een vergunning geeft toestemming om o.a. stikstof uit te stoten. Zo niet, kunt u enkele voorbeelden geven waarbij het verlenen van een vergunningen voor economische ontwikkelingen heeft geleid tot vermindering van NH3 of NOx in de lucht?	<p>Via vergunningverlening worden initiatieven mogelijk gemaakt waarbij tegelijk getoetst wordt op de mogelijke negatieve effecten op natuur. Om negatieve effecten te voorkomen moet een aanvraag onderbouwd worden en voorzien worden van een stikstofberekening. Indien een berekening aantoonde dat er vanwege het aangevraagde project geen toename van stikstofdepositie is op overbelaste hexagonen, dan is er voor wat betreft stikstofdepositie geen vergunningplicht. Indien er vanwege het aangevraagde project wél toename van stikstofdepositie plaatsvindt dan zal de initiatiefnemer aanvullende (mitigerende) maatregelen moeten nemen (intern salderen/extern salderen. Als er dan per saldo geen toename van stikstofdepositie op overbelaste hexagonen is kan een vergunning (voor wat betreft stikstofdepositie) verleend worden.</p> <p>Hiermee wordt dus zowel de economie geholpen (vergunningen worden verleend) maar in het proces wordt de natuur beschermd (voorwaarden stellen). Er hoeft dus geen vermindering van NH3 of NOx plaats te vinden, het gaat erom dat er geen toename is.</p> <p>Er zijn ook voorbeelden van vergunningen die verleend zijn waarbij door intern salderen er geen toename of zelfs minder stikstofdepositie plaats vindt op stikstofgevoelige hexagonen:</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				-Een pluimveehouderij waarbij door intern salderen en het toepassen van een nieuw stalsysteem een nieuwe stal gebouwd kon worden en dieraantallen konden worden gewijzigd. Na intern salderen neemt de NH3 af met 347,74 kg/jaar en neemt de NOx toe met 100,20 kg/jaar. –proces industrie waarbij door intern salderen de productiecapaciteit kon worden uitgebreid door het realiseren van een nieuwe productielijn. De NOx neemt af met 26,21 kg/jaar en de NH3 neemt toe met 2,23 kg/jaar.
20	PvdD	Strategische opgave: Stikstof blz 29 pdf (Inzet)	Is de gebiedsgerichte aanpak ook van toepassing voor natuurgebied Yerseke Moer inclusief de herontwikkeling van de Zanddijk?	In eerste instantie ligt de prioriteit van de gebiedsgerichte aanpak op de gebieden met de grootste overbelasting, afkomstig uit een veelheid aan bronnen en de grootste economische knelpunten. Dit zijn de Kop van Schouwen, de Manteling van Walcheren en het Zwin. De Yerseke en Kapelse Moer zijn minder overbelast en een gebiedsaanpak hoeft hier niet dé oplossing te zijn. Wel kan een initiatief (zoals de zanddijk) aanleiding zijn eerder naar dit gebied te kijken en zullen indien mogelijk en nodig integrale oplossingen worden gezocht.
21	PvdD	Strategische opgave Slimme Mobiliteit (Krachtenbundeling) 31	“In 2021 zal uitvoering worden gegeven aan het implementatieplan dat in 2020 gezamenlijk tussen Zeeuwse wegbeheerders is opgesteld.” Zijn in dit implementatieplan ook afspraken opgenomen die betrekking hebben op groenstroken en bermbeheer? Zo nee, zijn daar op andere wijze afspraken over gemaakt tussen de Zeeuwse wegbeheerders?	Nee, het implementatieplan heeft betrekking op digitalisering van mobiliteitsdata Op 22 september hebben wij u per brief geïnformeerd over het Groenbeheerplan en het daaraan gekoppelde ecologisch bermbeheer. Daarover wordt wel informatie uitgewisseld tussen wegbeheerders, maar zijn er geen gezamenlijke (uitvoerings)afspraken.
22	PvdA	Strategische opgave: Zichtbaar Zeeland blz 32 pdf	Wat zijn de geraamde kosten voor het opzetten en subsidiëring van de Zeeuwse Marketing Organisatie? In de kolom op blz 34 zijn geen kosten voor ZMO opgenomen.	In de najaarsnota 2020 wordt een voorstel gedaan om zowel voor 2020 als voor 2021 (aanvullende) middelen toe te kennen

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
23	CU	Pagina 34, Par 1.2 Strategische opgaven	<p>Aan het eind van het gedeelte over de strategische opgaven, pagina 34, is weer een tabel met exploitatie overzichten. Hierin is alleen stikstof genoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> Is voor de andere strategische opgaven geen budget? Of staat deze elders vermeldt? 	<p>In de zomernota 2019 is incidenteel budget toegekend voor de strategische opgaven voor het begrotingsjaar 2020. In de najaarsnota 2020 wordt in hoofdstuk 1 voorstellen gedaan om voor de strategische opgaven middelen toe te kennen uit de investeringsagenda. Tevens worden in het kader van de 2e ronde budgetbewaking 2020 (hoofdstuk 4.4. najaarsnota) voorstellen gedaan om bestaande budgetten in te zetten voor strategische opgaven in 2021.</p>
24	PvdA	2. Programma Woonplaats Zeeland, blz 35 pdf ev	<p>Herintroductie getij Grevelingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Moeten we dit los zien van getijdencentrale? Graag een update van de stand van zaken van dit project en in inkijk in de provinciale bijdrage. 	<p>Nee. Binnen het project Getij Grevelingen worden twee varianten voor het doorlaatmiddel met (mogelijkheden voor) een getijdencentrale en adaptieve ontwikkelmogelijkheden bij klimaatverandering (zeespiegelstijging) bekeken:</p> <ol style="list-style-type: none"> doorlaatmiddel met een getijdencentrale die door middel van turbines getijdenenergie opwekt en al dan niet over pompcapaciteit beschikt; doorlaatmiddel geschikt voor latere inbouw van pompcapaciteit, en zo mogelijk met turbines om getijdenenergie op te wekken. <p>In de zomer heeft de minister het voorkeursalternatief getekend. Daarmee werd de verkenningsfase afgesloten. Binnen het project Getij Grevelingen wordt nu gewerkt aan de planuitwerking. Dit betekent dat er wordt gestudeerd op het ontwerp van de doorlaat, de effecten, het bepalen van de compensatieopgave, de voorbereiding van de te nemen besluiten waaronder Projectplan Waterwet, peilbesluit en vergunning Wet natuurbescherming. De planuitwerking moet eind 2024 resulteren in een uitvoeringsbesluit. De provinciale bijdrage is 5 miljoen euro waarvan 2,5 in de vorm van risicoreservering. Dit is vastgelegd in de bestuursovereenkomst Getij Grevelingen. Daarnaast stellen de provincie Zeeland, de gemeenten Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland en Staatsbosbeheer verenigd in het Bestuurlijk Overleg Grevelingen (BOG) tezamen € 3 miljoen extra (incl. BTW) beschikbaar. De invulling van deze regionale bijdrage wordt</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				gevonden in synergieprojecten ten laste van het gebiedsfonds Grevelingen. Dit bedrag heeft geen consequenties voor de provinciale begroting
25	GL	2. programma Woonplaats Zeeland 35, 36 pdf	Bij speerpunten programma Woonplaats Zeeland worden rond Deltawateren, kwaliteitskust en Milieu, Omgevingswet en wonen/bedrijventerreinen allerlei instanties en organisaties opgesomd waarmee wordt overlegd/samengewerkt. Is of wordt hier ook nog plaats ingeruimd voor het nieuwe Delta Kenniscentrum (compensatie MarKaz) dat toch ook vanaf 2021 hoopt te gaan functioneren juist rond o.a. water. Zo nee, waarom niet?	In het Delta Kenniscentrum werken de Zeeuwse onderwijs- en kennisinstellingen Scalda, HZ University of Applied Sciences en University College Roosevelt samen met onder meer Universiteit Utrecht en Wageningen University & Research. Met genoemde partijen wordt nu reeds op het vlak van water, voedsel en energie samengewerkt en de verwachting is dat deze samenwerking in de komende jaren zal worden gecontinueerd en waar mogelijk geïntensiveerd.
26	D66	2. programma Woonplaats Zeeland Pag. 101 woonplaats Zeeland; grondwatermeetnet 36 pdf	Wat wordt bedoeld met het grondwatermeetnet? Is dit de analyse van zoet/zoutwater in de grond van Zeeland zoals dat eerder is gedaan met de "sigaar"? Zo ja, wanneer komt er een update over de "zoet/zout verdeling" in de Zeeuwse ondergrond?	De reguliere taak "beheer grondwatermeetnet" betreft de regionale monitoring van de grondwaterstanden en de grondwaterkwaliteit op vaste locaties d.m.v. peilbuizen. De 3D zoet-zoutkartering Freshem valt daar niet onder. Dit is kostbare en meer een éénmalige kartering die op termijn (evt lokaal) herhaald kan worden. Maar middels grondwatermodellering hebben we wel actuele inschattingen en prognoses van de zoet-zout verdeling in de Zeeuwse ondergrond beschikbaar. (zie https://publicwiki.deltares.nl/display/ZOETZOUT/Modelstudies) Wel zijn we nu samen met het waterschap bezig om binnen 1 à 2 jaar een basismetnet (puntlocaties) voor een permanente monitoring van het zoet-zoutgrensvlak in te richten. Het beheer daarvan zal wel onder 'beheer grondwatermeetnet' vallen.
27	CU	2. Programma Woonplaats Zeeland p78 (38 pdf)	Er wordt een woonvisie voorbereid als bouwsteen voor de omgevingsvisie. Eerder hebben we al een kerkvisie en molenvisie gezien.	Samen met de gemeenten en corporaties werkt de Provincie aan een Zeeuwse Woonagenda (wij gebruiken de term woonagenda i.p.v. woonvisie). Met deze woonagenda zetten we in op een toekomstbestendige woningvoorraad die in 2040 voor 100 % in kwaliteit en kwantiteit aansluit bij de vraag". De woonagenda krijgt een concrete vertaling in een

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
			<ul style="list-style-type: none"> • Hoe gaat deze woonvisie straks concreet bijdragen aan een betere match van vraag en aanbod? • Welke vervolgacties zijn voorzien? • Wanneer zijn deze vervolgacties voorzien? 	<p>samenwerkingsagenda. Hierin wordt aangegeven via welke actielijnen en met welke instrumenten/oplossingsrichtingen wordt gewerkt aan de ambities uit de woonagenda. De Woonagenda is een langjarige samenwerking tussen de Zeeuws overheden.</p> <p>Eind 2020 hopen we de Zeeuwse Woonagenda te kunnen vaststellen, waarna invulling zal worden gegeven aan het inrichten van de samenwerkingsagenda met de instrumenten.</p>
28	PvdD	2. programma Woonplaats Zeeland 39 Beter benutten regionale bedrijventerreinen	“We werken aan het beschikbaar hebben van voldoende planologische ruimte voor havenontwikkeling...” Heeft dit betrekking op ‘beter benutten’ zoals de kop suggereert of gaat het ook om het in gebruik nemen van nieuwe ruimte voor meer of uitbreiding van bedrijventerreinen?	Dit heeft in eerste instantie betrekking op het beter benutten van bestaande terreinen, maar sluit eventuele uitbreiding niet uit, mocht uit de prognose blijken dat hier behoefte aan is.
29	D66	2. programma Woonplaats Zeeland Pag. 39; Beter benutten regionale bedrijventerreinen	<p>- Welke betekenis heeft het instrument behoefteprognose in het kader van kwaliteitsimpuls en verduurzaming van bedrijven? Is de provincie volgend op een vastgestelde behoefte op basis van vraag uit de bedrijvensector of geeft de provincie planologisch sturing op basis van de prognose, bijvoorbeeld ter voorkoming van ongewenste ontwikkelingen zoals verdoving in het buitengebied als gevolg van toenemende behoefte aan (regionale) distributiecentra.</p> <p>- Wie stelt de behoefteprognose op? De provincie op basis van een aan haar kenbaar gemaakte vraag vanuit</p>	<p>- De prognose geeft aan hoeveel behoefte er is aan bedrijventerreinen in de komende 10 jaar. Daarbij wordt, naast de kwantitatieve vraag, ook ingegaan op de kwalitatieve vraag. Waar moeten bedrijventerreinen aan voldoen om toekomstbestendig te blijven. Dat betreft de bestaande voorraad. Gemeenten dienen in de regionale bedrijventerreinenprogramma's ook aandacht te besteden aan deze kwaliteitsaspecten. Naast de prognose moet er overigens gewoon een bestemmingsplanprocedure worden doorlopen. Daarbij is aandacht voor de impact op het landschap.</p> <p>- Vestiging van grootschalige logistieke bedrijven is uitzonderlijk in Zeeland en maakt geen deel uit van de prognose. Een eventuele vestiging hiervan wordt per geval beoordeeld, waarbij ook het risico op verdozing mee weegt. Op dit moment is vestiging van grote logistieke bedrijven alleen mogelijk op de bestaande bedrijventerreinen Hogeweg 5 in Hulst en Welgelegen in Tholen.</p> <p>- De prognose is opgesteld door een extern adviesbureau. Dit bureau heeft hiervoor een model ontwikkeld</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
			<p>de bedrijvensector of op basis van een aan haar kenbaar gemaakte vraag vanuit de bedrijvensector of laat de provincie zelf door een bureau die prognose maken?</p> <p>- Is het begrip behoefteprognose hetzelfde als economische behoefteprognose op pag. 44 onder 2e kopje acties?</p>	<p>en deze wordt gevuld met relevante cijfers, w.o. werkgelegenheid, uitgifte van bedrijventerreinen, economisch groei, invloed van trends etc.</p> <p>- Met deze begrippen wordt inderdaad hetzelfde bedoeld. Nee, beide inrichtingen verschillen van elkaar. Ze bedienen verschillende 'doelgroepen'. Torentijd heeft een regionale functie, het Justitieel Complex Vlissingen heeft een nationale functie. De focus ligt op het stimuleren van de toekomstbestendigheid en de innovatie in de sector met als doel een gedifferentieerd toeristisch product. Dat houdt in dat we ondernemers stimuleren te werken aan optimaliseren van bedrijfsvoering, verduurzaming, technologie, circulaire toepassingen en natuur & landschapontwikkeling. Kern van de promotie van Zeeland is het aantrekken van toeristen die bij Zeeland passen. Er is geen doel om een specifiek segment aan te trekken. We werken met gemeenten samen aan het spreiden van gasten in tijd en plaats om overlast die op verschillende plekken ervaren wordt te verkleinen.</p>
30	D66	<p>2. Programma Woonplaats Zeeland</p> <p>Pag. 39; onder kopje Doelstellingen</p>	<p>- Is in het project Law Delta voorzien in een eventuele koppeling met de bestaande penitentiaire inrichting Torentijd in Middelburg?</p> <p>- Welke betekenis in de sfeer van risico's en afhankelijkheden voor de start eind 2023 van dit project heeft de beschikbaarheid van een markt partij?</p>	<p>Nee, beide inrichtingen verschillen van elkaar. Ze bedienen verschillende 'doelgroepen'. Torentijd heeft een regionale functie voor 'reguliere gedetineerden', het Justitieel Complex Vlissingen heeft een nationale functie als extra beveiligde inrichting.</p> <p>Het is aan het Rijk om een marktpartij te vinden voor de realisatie van het Justitieel Complex Vlissingen. Het is aan de regio om de ruimtelijke procedure daaraan voorafgaand te voeren. Uitgezocht wordt of de Provincie of de Gemeente deze procedure voert. Er is ook in 2021 nauwe samenwerking op bestuurlijk en ambtelijk niveau tussen Rijk en regio om de plannen tot uitvoer te brengen en mogelijke risico's tijdig te signaleren.</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
31	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland Pag. 103 Kwaliteit Kust pdf 40	In hoeverre ligt de focus op duurzaam/ecotoerisme of het aantrekken van toeristen in het hoger segment/beperken totaal aantal bezoekers?	De focus ligt op het stimuleren van de toekomstbestendigheid en de innovatie in de sector met als doel een gedifferentieerd toeristisch product. Dat houdt in dat we ondernemers stimuleren te werken aan optimaliseren van bedrijfsvoering, verduurzaming, technologie, circulaire toepassingen en natuur & landschapsontwikkeling. Kern van de promotie van Zeeland is het aantrekken van toeristen die bij Zeeland passen. Er is geen doel om een specifiek segment aan te trekken. We werken met gemeenten samen aan het spreiden van gasten in tijd en plaats om overlast die op verschillende plekken ervaren wordt te verkleinen.
32	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland Pag. 41; onder kopje milieu: Woon- en werkklimaat zijn versterkt.	- Wat houdt de in de tweede volzin onder dit kopje geformuleerde uitdaging nu eigenlijk in? Altijd voorrang voor economische belangen of poging tot verzoening milieu en economie door inzet op dan wel afdwingen van minder milieulast door verbeterde productieprocessen, door technische voorzieningen dan wel door innovatie of staking activiteit als verzoening milieu en economie niet lukt?	De uitdaging houdt in dat wordt gepoogd om de belangen van milieu en economie aan elkaar te koppelen. Bijvoorbeeld door het afdwingen van minder milieubelasting door verbeterde productieprocessen in de vergunningen voor te schrijven.
33	GL	2. programma Woonplaats Zeeland 42 pdf	GS kondigt aan dat er een provinciaal waterprogramma wordt opgesteld met provinciaal waterbeleid conform de Europese Kaderrichtlijnen Water en idem m.b.t. overstromingsrisico's. Staat dit geheel los van andere plannen als het Zeeuws Zoetwaterplan en/of het programma van de ZW Delta? Hoe verhoudt zich dit programma anders met die andere plannen? En is dit puur van de provincie of doen er ook andere partners in mee?	Het provinciaal waterprogramma is een wettelijk verplicht (beleids)programma waarvan de procedure gekoppeld is aan die voor het nationaal waterprogramma/stroomgebiedsbeheerplan en het waterbeheerprogramma van het waterschap. Voor de uitwerking vindt overleg plaats met de betrokken overheden en maatschappelijke organisaties. De status van het plan is daarmee anders dan die van het Zeeuws Deltaplan Zoet Water en het Deltaprogramma. Wel is er enige inhoudelijke overlap waarover afstemming gezocht wordt.
34	GL	2. Programma Woonplaats Zeeland 43 pdf	Los van of je nu wel of niet iets ziet in de vraag of het Grevelingenmeer misschien toch niet zoet moet blijven. Blijkbaar heeft die nog te voeren discussie iig geen invloed om in 2021 al wel te starten met de realisatie van	Het Grevelingenmeer is een zoutwatermeer. De verbetering van de waterkwaliteit van dit zoute meer is het uitgangspunt van het project Getij Grevelingen. De komende jaren wordt aan de planuitwerking gewerkt.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
			Grevelingen II en III > m.a.w. het kleine tijverschil komt er want daar is alles op gebaseerd m.b.t. waterkwaliteit en flora/fauna/ (behoud) biodiversiteit. Is deze veronderstelling juist?	Uiteindelijk zal dit leiden tot een uitvoeringsbesluit (verwacht eind 2024). De bestuursovereenkomst Grevelingen II vormt de basis voor de samenwerking tussen de partijen in de plan-uitwerkingsfase.
35	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland Pag. 142 dig. Bgr acties Volkerak-Zoommeer 43 pdf	Wat wordt bedoeld met een “betekenisvol” besluit?	Met een betekenisvol besluit wordt een investeringsbeslissing in het kader van de programmatische aanpak Grote wateren (PAGW) bedoeld.
36	PvdD	2. Programma Woonplaats Zeeland 43 Uitvoeren uitvoeringsprogramma Oosterscheldevisie	“Ook is gestart met een onderzoek naar een onderwaterreservaat in de Oosterschelde”. Wat beoogt dit onderzoek precies en wanneer is dit afgerond?	De bijzondere Oosterscheldenatuur is de basis van vele gebruiksfuncties van en activiteiten in en om Nationaal Park Oosterschelde. Tegelijk staat de Oosterschelde onder druk door de veranderingen in het systeem na de aanleg van de Deltawerken, klimaatverandering en de toenemende ruimtelijke druk. Monitoring toont aan dat de functie van de Oosterschelde als leefgebied voor vissen is verminderd. Eén van de ambities uit de Oosterscheldevisie 2018-2024 is het onderzoeken van de mogelijkheden voor een onderwaterreservaat in de Oosterschelde. In dit verkennende onderzoek moet duidelijk worden wat de kansen zijn voor een onderwaterreservaat in de Oosterschelde. De instelling van een onderwaterreservaat moet leiden tot een versterking van de onderwaternatuur van de Oosterschelde: een betere bescherming van soorten en habitats, een vergroting van de biodiversiteit en een bijdrage aan de verbetering van de voedselpiramide. Inmiddels is er een subsidie aangevraagd en kan bij goedkeuring de eerste fase van het onderzoek komend jaar worden afgerond.
37	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland	- De omschrijving van de trendindicator geluidsbelasting is taalkundig niet duidelijk. Is het aantal woningen met overschrijding van de geluidsbelasting hetzelfde gebleven of is sinds 2013 de vermindering van	Er zijn nog steeds 12 woningen binnen geluidszones rond industrieterreinen waarvoor geldt dat, ook na saneringsmaatregelen, de geluidsbelasting van 60dB(A) wordt overschreden.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
		Pag. 45; trendindicatoren	dat aantal met 12 hetzelfde gebleven? In beide gevallen lijkt er sinds 2013 in elk geval niets te zijn gebeurd. - Waarom is er voor de spoedlocaties bodemverontreiniging in 2017, 2018 en 2019 geen uitsplitsing van het getal 5 in de categorieën in uitvoering of nog op te pakken?	De minister heeft in het verleden een hogere waarde besluit vastgesteld en per woning is bepaald wat de maximale geluidsbelasting na saneringsmaatregelen mag zijn. Zolang die woningen binnen de geluidszones rond industrieterreinen aanwezig zijn en het regime van gezoneerde industrieterreinen onder de werkingssfeer van de Wet geluidhinder valt, zal er niets veranderen in het genoemde aantal woningen. Die uitsplitsing is ook in de jaren daarvoor niet gemaakt. Maar de uitvoering van alle 5 de locaties is opgepakt.
38	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland Pag. 46; Trendindicatoren	- Staat de trendindicator met een goede ecologische kwaliteit in de jaren 2016/2020 ook op nul of is die nog niet bekend? (N.B.: bij de 3 indicatoren daaronder staat voor 2019 en 2020 2x nnb en voor 2020 1x niet gemeten vermeld). - Is voor de doelindicator milieubelasting de streefwaarde 2020/2021 en het einddoel gelijk gebleven t.o.v. de stand 2018 of is het doel verdere vermindering?	De trendindicator voor 'goede ecologische kwaliteit' staat in de jaren 2016-2020 inderdaad ook op 0. Zie verder antwoord op vraag 42. Het doel van deze indicator is dat de milieubelasting door uitstoot bedrijven waarvoor de Provincie de milieuvergunning verleent, verminderd is ten opzichte van 2006. Hiervan is nog steeds sprake en dit is ook het streven in 2020/2021 en het einddoel.
39	GL	2. Programma Woonplaats Zeeland 45	Waarom zijn hier tabellen met trendindicatoren opgenomen? De gegevens van 2020 ontbreken en er wordt ook nergens gesproken over trends doorbreken, noch over ambities of doelen aanscherpen. Wat is nut van zo'n tabel dan in een begroting? (Op blz. 95 staat eveneens zo'n tabel, maar dan met streefwaardes voor de komende jaren erbij inclusief een einddoel, dat werkt verhelderend; waarom daar wel en op blz. 45 en 75 niet?).	De gegevens van de trendindicatoren voor wat betreft 2020 zijn nu nog niet beschikbaar. Het jaar 2020 is immers nog niet geëindigd. Deze tabel geeft een trend aan van de voorafgaande jaren en is daarom opgenomen. (De aangehaalde tabel op bladzijde 95 betreft een tabel met doelindicatoren)
40	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland	Kunnen we een overzicht krijgen met de laatste 10 saneringen en 10 bodemverontreinigingen? Zowel wat betreft locatie als wat betreft kosten die daar bij kwamen kijken?	Voor de zogenaamde spoedlocatielijst van verontreinigde bodemlocaties staat op de website van de RUD Zeeland. De aanpak van verschillende van die locaties gebeurt in opdracht en op kosten van derden en ten aanzien van die locaties heeft de provincie geen inzicht in de gemaakte kosten.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
		Pag. 166 dig.bgr; trendindicatoren 45 pdf		
41	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland Pagina 166; indicatoren 45 pdf	Is bij het “aantal spoedlocaties in uitvoering of nog op te pakken/bodemsanerings” ook de dijk bij Perkpolder in de cijfers meegenomen?	Nee, dit betreft geen milieu hygiënische spoedlocatie als bedoeld in de Wet bodembescherming.
42	PvdD	2. Programma Woonplaats Zeeland 46 Tabel Trendindicatoren Waterkwaliteit	“Percentage waterlichamen met een goede ecologische kwaliteit” is van 0 naar niks gegaan. Bent u het met ons eens dat dit zorgelijk is en wat wordt er aan gedaan?	Het betreft een samengestelde indicator die op grond van de Kaderrichtlijn Water gebaseerd is op het principe ‘one out – all out’. Aangezien niet alle deelfactoren goed scoren, zijn er nog geen oppervlaktewaterlichamen met een goede ecologische kwaliteit en blijft het percentage 0. Er zijn wel maatregelen getroffen ter verbetering van de waterkwaliteit (bv. aanleg vispassages en natuurvriendelijke oevers). Zie ook vraag 38.
43	D66	2. Programma Woonplaats Zeeland ook pag 150	De lasten van het programma woonplaats Zeeland verdubbelen in 2021 vrijwel t.o.v. 2020. Hangt dat samen met invoering van de omgevingswet per 1 jan. 2022?	Wij begrijpen dat u doelt op het verschil tussen de realisatie 2019 (€ 13,6 miljoen) en de begroting 2020 (26,1 mln). De begroting 2021 is ingedeeld volgens de uitvoeringsprogramma’s. Dat betekent dat aan programma 2 een aantal doelstellingen zijn toegekend die eerder aan andere programma’s waren toegekend. Voor het inzicht in de begroting 2021 zijn de vergelijkende begrotingscijfers 2020 op een zelfde wijze gepresenteerd in de begroting 2021. De realisatie 2019 sluit aan op de gecontroleerde jaarstukken 2019 door de extern accountant. De doelstellingen die zijn toegekend aan programma 2 volgens deze nieuwe indeling (en dus in de jaarstukken 2019 nog in andere programma’s opgenomen zaten) hebben een begroot saldo in 2020 van ongeveer € 11,4 miljoen. Het resterende

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				verschil heeft met name te maken met incidentele lasten die gemaakt worden in het kader van de regiodeal Zeeland.
44	CU	3. Programma Balans in landelijk gebied p170 (dig begroting)	<p>Er wordt gekozen voor verbreding, met de inzet op een natuurinclusieve maatschappij.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat betekent dit concreet in de praktijk? • Welke aanvullende acties zijn hierbij voorzien? • Hoe gaat dit gemeten worden? 	Met een natuurinclusieve samenleving wordt bedoeld dat bij nieuwe ontwikkelingen tegelijk ook nagedacht wordt over kansen en consequenties voor biodiversiteit. Voorbeelden waar we in 2021 op in gaan zetten is het ecologisch bermbeheer en een vervolgproject voor biodiversiteit en klimaat rond bedrijventerreinen en stedelijke ontwikkeling (Interreg). Op weg naar een natuurinclusieve samenleving is ook het lange termijn doel van het landelijke Programma Natuur dat in het kader van de stikstof-aanpak wordt opgezet. Uiteindelijk gaan we het effect van de projecten en de aanpak terugzien in het herstel van de biodiversiteit.
45	PvdA	3. Programma Balans in landelijk gebied blz 48 e.v	Hoe definieert GS het begrip 'volhoudbare landbouw'? Is dit hetzelfde als biologische landbouw? Zo nee, is het college van mening dat de toekomst van de landbouw gericht dient te zijn op biologische landbouw?	Volhoudbare landbouw definiëren we als volhoudbaar landbouwsysteem dat functioneert in evenwicht met de omgeving, waarbij kringlopen op een zo laag mogelijk niveau gesloten zijn en er productie op basis van marktvraag plaatsvindt. Dit is breder dan biologische landbouw. Biologische landbouw is van belang en ondersteunen we, maar is nog slechts een kleine groep in Zeeland. We willen met ons beleid zoveel mogelijk ondernemers ondersteunen in de transitie naar meer duurzaamheid en kiezen daarom voor een brede aanpak.
46	PvdA	3. Programma Balans in landelijk gebied blz 48 e.v.	Nog 725 hectaren nieuwe natuur. Gaat dat lukken en is daarvoor een realistisch bedrag in de (meerjaren)begroting opgenomen? Graag een toelichting.	Uw Staten hebben over de aanpak van de versnelling eind vorig jaar een brief ontvangen. Binnen de kaders zoals geschetst binnen het NBP zullen wij een strategie ontwikkelen om de realisatie van nieuwe natuur te versnellen. Deze strategie is erop gericht om in 2027 het NNZ af te ronden. Hiervoor zullen we zowel intern als extern proberen het proces dusdanig te stroomlijnen.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
47	PvdA	3. Programma Balans in landelijk gebied, blz 48 e.v.	Wat zijn de ideeën over hoe we in Zeeland de doelstellingen van de EU New Green Deal realiseren? Loopt daar al een discussie over?	Met het in voorbereiding zijnde uitvoeringsprogramma Landelijk gebied geven we uitvoering aan de doelstellingen zoals die ook door de EU geformuleerd zijn.
48	D66	3. Programma Balans in landelijk gebied blz 49	Waarom staan er als het gaat om de transitie naar een volhoudbare of meer natuur inclusieve landbouw geen acties gericht op die landbouw zelf, bijvoorbeeld vermindering van stikstofuitstoot, gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of verantwoord watergebruik? Dit programma gaat met name over natuurbescherming, natuurherstel en natuurbeleving maar bevat vrijwel niets over de bijdrage van de landbouw in de balans in het landelijk gebied.	In het in voorbereiding zijnde uitvoeringsprogramma landelijk gebied zullen we ook concreet benoemen hoe we de transitie naar een volhoudbare landbouw willen ondersteunen, bijvoorbeeld door het ondersteunen van ondernemers die aan de slag gaan met bodem, zoetwater, biodiversiteit of ketenontwikkeling.
49	PvdD	3. programma Balans in landelijk Gebied 50 Acties Natuurontwikkeling opgave	“Versnelling van realisatie van de resterende natuurontwikkelingsopgave d.m.v. aanbod en kansen die zich voordoen” Op welke manier wordt versnelling gerealiseerd als het aanbod en de kansen zich niet spontaan voordoen?	Bij brief van november 2018 (kenmerk 18928722) hebben wij uw staten over de aanpak van de versnelling geïnformeerd. Op basis van de uitgangspunten in deze brief werken aan een strategie om deze versnelling te realiseren. Verwerving van gronden voor realisatie van Natuurnetwerk Zeeland gebeurt op basis van vrijwilligheid. Door het Natuurnetwerk te koppelen aan andere opgaven zoals bijvoorbeeld zoet water, klimaatadaptatie of een Regionale Energie Strategie kan realisatie mogelijk worden versneld. Daarnaast wordt ingeschat dat op basis van autonome ontwikkelingen voldoende spontane kansen blijven langskomen.
50	D66	3. programma Balans in Landelijk Gebied pagina 182 digitale begroting, 50/51 pdf	Welke bestrijding acties zijn er de afgelopen jaren uitgevoerd?	Provinciale aanpak invasieve exoten door middel van preventie, eliminatie en beheer opstellen, en het uitvoeren van tenminste twee bestrijdingsacties: Uitgevoerde acties zijn het verwijderen van nesten van de Aziatische Hoornaar en het afschot van Rosse Stekelstaart. Verder is een aanvang gemaakt met een proef om Reuzenbereklaauw te verwijderen middels stroom.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
51	D66	3. programma Balans in Landelijk Gebied pagina 182 digitale begroting, 50/51 pdf	Welke reden heeft het starten van een onderzoek naar verwilderde katten? Kunt u een (concept) onderzoeksplan opsturen?	Bij het vaststellen van de beleidsnota Natuurwetgeving in december 2018 is een amendement van PvdA, CDA, VVD en SGP aangenomen inzake verwilderde katten. In het amendement wordt gevraagd naar een beleidsregel die een brede aanpak formuleert voor het verminderen van overlast van verwilderde katten. De overlast van verwilderde katten in Zeeland speelt voor een groot deel in de Zeeuwse natuur. De voornaamste vorm van overlast is de impact van predatie door verwilderde katten op beschermde soorten. De grootste zorgen vanuit de terreinbeheerders zijn om kustbroedvogels, weidevogels, zangvogels, akkervogels. Hierbij gaat het vooral om gebieden waar grondbroedende soorten te vinden of te verwachten zijn. Voorbeelden van zulke gebieden zijn: Neeltje Jans, de Zuidkust van Schouwen, Sint Laurens Weihoek, de Sophiapolder en de Yerseke en Kapelse Moer. Om de beleidsregel goed te onderbouwen is er meer kennis nodig over de impact van de verwilderde kat in kustgebieden. Het meeste onderzoek uit Nederland en het buitenland is meer gericht op weidevogels en het landelijk gebied. Daarom hebben we binnen de Provincie Zeeland ervoor gekozen om een eigen onderzoek uit te zetten. Aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek kunnen prioriteiten gesteld worden voor de aanpak van de overlast. Uw Staten zijn hierover begin dit jaar geïnformeerd (zie agenda zie Ruimte maart 2020)
52	D66	3. programma Balans in Landelijk Gebied pagina 182 digitale begroting, 50/51 pdf	In de tekst gaat het over herstel- en instandhoudingsmaatregelen om effect van de uitstoot van stikstof te verminderen om natuur te behouden en te versterken. Waarom worden er geen stikstofuitstoot beperkende maatregelen rondom natura2000 gebieden ingevoerd?	Een integrale gebiedsaanpak is nodig om de kwaliteit van natuurwaarden te behouden en of te versterken in en rondom de N2000 gebieden. Stikstofdepositie is maar één van de factoren van invloed op kwaliteit van (stikstofgevoelige) natuur. (Droogte en of verdroging zijn bijvoorbeeld ook van grote invloed). Voordat stikstof beperkende maatregelen worden ingevoerd, is het van belang te weten waar de stikstof vandaan komt en waar het in directe relatie staat met de kwaliteit van natuurwaarden in het desbetreffende natuurgebied. Momenteel worden landelijk stikstofanalyses uitgevoerd om een helder en landelijk eenduidig inzicht te krijgen in stikstofoverschrijding en herkomst.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				Voor de Kop van Schouwen, Manteling van Walcheren en 't Zwin wordt hiervoor een gebiedsgerichte aanpak uitgewerkt. Bij uitvoering kan stikstof beperkende maatregelen tot één van de mogelijke maatregelen rondom N2000 gebieden behoren. Rond andere N2000 gebieden wordt vooralsnog geen gebiedsaanpak voorgesteld maar een gerichte maatregel in de natuur dan wel bij de stikstofbron. Ook hier is het eerst van belang te weten welke maatregel zinvol is.
53	D66	3. programma Balans in Landelijk Gebied Pag. 51; Acties bij natuurherstel	Deze zijn gericht op herstel- en instandhoudingsmaatregelen in natura-2000 gebieden ter vermindering van het effect van stikstof. Hoe lang kun je nog doorgaan met deze maatregelen zonder tot een substantiële vermindering van de stikstofdepositie te komen?	De aanname dat de maatregelen worden genomen om stikstof te verminderen klopt niet. De maatregelen die uitgevoerd worden hebben tot doel onze gebieden in een gunstige staat van instandhouding te krijgen. Dit is een gevarieerd maatregelen pakket waarbij kwaliteitsverbetering voorop staat. De maatregelen omvatten o.a. het weghalen van exoten zoals de Amerikaanse vogelkers, maar ook maatregelen die de dynamiek van de gebieden versterkt waardoor de gebieden weerbaarder worden voor stikstofdepositie. Door het verstuiven van kalkrijk zand wordt de verzurende werking van stikstof verminderd. Met een maatregel zoals plaggen wordt er wel stikstof uit de bodem afgevoerd uitgevoerd maar dat vindt alleen plaats waar duinvalleien zijn. Plaggen is een maatregel die je niet te vaak kunt uitvoeren. Deze maatregelen alleen zijn de oplossing voor de kwaliteitsverbetering van de gebieden. Het op termijn verminderen dat de stikstof belasting is nodig om de gunstige staat van instandhouding van de gebieden te bereiken.
54	PvdA	3. Programma Balans in landelijk gebied blz 52	"Het stimuleren van maatschappelijke initiatieven op het vlak van natuur en landschap en het betrekken van vrijwilligers bij natuur." Denk het college hierbij ook aan het uitdaagrecht? Vrijwilligers 'verleiden' om taken op te pakken?	In vervolg op het landelijk manifest 'de Kracht van de Groene Vrijwilliger, dat mede ondertekend is door het IPO, wordt in Zeeland door de groene organisaties (SLZ, HZL, NM, SBB, IVN, NPO en Terra Maris) gewerkt aan het opstellen van een Zeeuws Actieplan voor de ondersteuning van groene vrijwilligers. Een van de onderwerpen die de komende jaren gezamenlijk opgepakt en uitgewerkt gaan worden, is het

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				werven van nieuwe vrijwilligers voor beheer- & onderhoudswerkzaamheden, gidsen- (en educatie)teams en monitoring. Hierbij zal uitdrukkelijk gekeken worden naar mogelijkheden om het potentieel aan nieuwe vrijwilligers in Zeeland (uit landelijk onderzoek blijkt dit om zo'n 15% te gaan, zie www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/04/18/groen-e-vrijwilliger-van-de-toekomst) aan te spreken en warm te maken om groen vrijwilligerswerk te gaan doen.
55	PvdA	3. Programma Balans in landelijk gebied blz 52/53	De acties zijn geformuleerd in tenminste X (=getal) aantal initiatieven. Wat wanneer zich meerdere initiatieven melden?	Wanneer er meerdere initiatieven ontstaan (wat zeer positief zou zijn) trachten we deze als eerste met elkaar te verbinden en te versterken. Als dit niet mogelijk is zal er een weging op basis van kwaliteit en draagvlak worden toegepast.
56	PvdD	3. Programma Balans in landelijk gebied 52 Acties 6e alinea	“Continueren van de 90% toegankelijkheid/beleefbaarheid van de natuurgebieden” Wordt hierbij rekening gehouden met de veiligheid van de recreant? Geldt in die 90% toegankelijk natuurgebied dan ook een algeheel jachtverbod om die veiligheid te kunnen waarborgen?	Onlangs zijn vragen beantwoord van de PvdD inzake jacht en recreant. Er geldt geen jachtverbod in gebieden waar ook recreanten kunnen zijn. Jagers plaatsen alleen een schot wanneer dit veilig kan. Natuurgebieden in Zeeland zijn grotendeels toegankelijk via bestaande routestructuren (fiets-, wandel-, ruiterspaden e.d.) Deels zijn gebieden niet fysiek toegankelijk maar wel beleefbaar vanaf bijvoorbeeld de openbare weg of via een uitkijktoren/uitzichtpunt. Het is aan de terrein behorende organisatie om in het betreffende gebied te voldoen aan de geldende regelgeving en zorgplicht. Daarnaast ligt er een verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de veiligheid van recreanten in natuurgebieden bij de recreant zelf. Van iedere weldenkende bezoeker mag verwacht worden dat hij/zij verantwoordelijkheid en zorg draagt voor zijn of haar directe omgeving en medemens.
57	PvdD	3. Programma Balans in landelijk gebied	“De Provincie wil twee initiatieven ondersteunen die zich richten op de eiwittransitie.” (Omslag van dierlijk naar plantaardig voedsel) Aan wat voor initiatieven denkt de Provincie, zijn er al initiatieven in beeld?	Onder eiwittransitie verstaan wij het stimuleren van de teelt en verwerking van plantaardige eiwitbronnen zoals peulvruchten in Zeeland. Projecten die hieraan bijdragen ondersteunen we, zoals het POP3 project Zeeland bonenland en het project van

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
		53 Acties 2e alinea op deze pagina		Foodcurators met het stimuleren van het gebruik van peulvruchten in de Zeeuwse horeca.
58	D66	3. Programma Balans in landelijk gebied blz 53	Waarom maar 1 initiatief t.b.v. de doelstelling voor biologische landbouw?	We willen samen met alle partijen kijken wat de beste manier is om de biologische sector in Zeeland te stimuleren. Op dit moment lopen die gesprekken. In het Uitvoeringsprogramma landelijk gebied zullen we aangeven waar volgens ons de mogelijkheden liggen.
59	PvdA	4. Programma Ondernemend Zeeland blz 58	"Opzetten van een warme ontvangst van arbeidsmigranten." Is dat dan nu nog niet? Wat wordt bedoeld met warm ontvangst?	Op dit moment is er een beperkte infrastructuur voor de ontvangst van (al dan niet tijdelijke) (buitenlandse) werknemers. Deze groep is ook zeer divers, van expats (vaak hoger opgeleid en tijdelijke kennisimmigrant) tot seizoenarbeiders maar ook mensen die van buiten Zeeland komen om zich hier permanent te vestigen. Gemeenten en sinds enige tijd, het Expat center Zeeland helpen deze werknemers verder op het gebied van de 'harde kant' van hun vestiging in Zeeland. Daarmee bedoelen we met name informatie over registratie en wet- en regelgeving. Een heel aantal aspecten die voor nieuwkomers van belang zijn worden hierbij nog niet 'gedekt', dat is de zachtere maar ook essentiële kant van immigratie of verhuizing. Dit gaat over thema's zoals onderwijs, kinderopvang, banen voor de partner die meeverhuist en sociale aansluiting in de regio. Voor wat betreft dit laatste zijn er plannen om het Expat Center verder uit te breiden en ook nadrukkelijke aandacht te hebben voor deze zachtere behoeften.
60	PvdA	4. Programma Ondernemend Zeeland blz 63	"...op termijn tot een volledige circulaire economie moet leiden". Wat houdt 'op termijn' in?	'Op termijn' houdt in dat we op het gebied van circulaire economie de landelijke afspraken volgen zoals deze zijn vastgelegd in het grondstoffenakkoord ('Nederland Circulair'). Doel: de vraag naar primaire grondstoffen - mineralen, fossiele grondstoffen en metalen- verminderen tot 50% (circulair) in 2030; 100% in 2050 (Volledig circulair in 2050).

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				Dit wordt gedaan door de inzet 1) Grondstoffen efficiënt en hoogwaardig te benutten, 2) Vervangen 'niet duurzaam' door 'duurzaam geproduceerde hernieuwbare en algemeen beschikbare' grondstoffen én 3) gebieden anders in te richten. Landelijk wordt ingezet op transitie agenda's biomassa en voedsel, maakindustrie, kunststoffen, bouw en consumptiegoederen.
61	CU	4. Programma Ondernemend Zeeland p299 dig bgr, pdf 64	<p>Bij innovatie in 2021 is gekozen voor een streefwaarde van 0,42 terwijl de streefwaarde eerder 0,48 was.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kunt u deze verandering toelichten? 	<p>Voor wat betreft Innovatie baseren wij ons op gegevens van de Europese Commissie, het zogenaamde 'Regional Innovation Scoreboard'. Een set van 17 variabelen die slechts in zeer beperkte mate/niet beïnvloedbaar zijn, zoals uitgaven Research and Development bedrijven, Patent aanvragen, Design and Trademark Applications, volwaardig tertiair onderwijs (Universiteiten). Zeeland scoort heel goed op MKB samenwerking en Leven Lang Leren.</p> <p>Belangrijke nuance is dat 'havengebonden' innovaties niet worden meegenomen in de score. Niet elke regio ligt immers aan open water.</p>
62	50plus	5. Programma Mobiliteit op Maat p. 66 e.v. papieren versie begroting	<p>1 Heeft de provincie middelen gereserveerd voor de verbreding van het fietspad langs de Langendijk tussen Scharendijke en Den Osse, gepland in 2022?</p> <p>2 Zo ja, hoeveel bedraagt de bijdrage?</p> <p>3 Zo nee, wanneer kunnen we een voorstel verwachten?</p>	<p>Het betreffende fietspad is eigendom van het Waterschap. Er is geen sprake van een provinciale bijdrage.</p> <p>NB: Dit staat los van de aanleg van de Recreatieverdeelweg 3e fase waarvoor binnenkort de aanbesteding gaat starten.</p>
63	D66	5. Programma Mobiliteit op Maat Pag. 308 (68 pdf); programma 5: verbetering verkeersgedrag	Deze paragraaf start met "het aantal ernstige verkeersslachtoffers is gedaald door een verbeterd verkeersgedrag. Bij de trendindicatoren zie we echter vanaf 2017 een toename van het aantal ziekenhuis gewonden, van meer dan 25%. Waardoor wordt deze veroorzaakt?	Dit verdient verduidelijking. De zin in de tekst moet gaan over het aantal doden binnen de categorie 'ernstige verkeersslachtoffers'. Hier is sprake van een dalende trend, die een aanwijzing kan zijn voor het verminderen van gevaarlijk gedrag op gevaarlijke plaatsen.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
		verkeers-deelnemers		De cijfers over verkeersslachtoffers kunnen ons helpen te bepalen waar onze aandacht op gericht moet zijn.
64	SGP	5. Programma Mobiliteit op Maat Blz. 69 pdf: Verkeersveiligheid	Het doel is dat alle basisscholen het Zeeuws Verkeersveiligheid Label (ZVL) hebben . De nieuwe projectleider krijgt de opdracht om het aantal bij ZVL aangesloten scholen te doen stijgen met 5 per jaar (naast de 16 scholen die al in het traject zitten). Behalve de provincie ziet de SGP hier ook een taak voor gemeenten. Op welke wijze kunnen de 13 gemeenten een bijdrage leveren aan het vergroten van het aantal basisscholen met een ZVL ?	Sinds vorig jaar is met de huidige projectleider educatie een nieuwe werkwijze geïntroduceerd die ook door de Bestuurlijke Kopgroep is onderschreven. Deze werkwijze gaat er vanuit dat iedere gemeente iemand binnen de organisatie aanwijst die verantwoordelijk is voor verkeerseducatie en het aanspreekpunt is voor de projectleider vanuit het ROVZ en de scholen. Wanneer alle gemeenten zo iemand aanwijzen is het de bedoeling dat je projectleider de inspanningen van de verschillende gemeentelijke ambtenaren coördineert. De ambtenaren voeren de dagdagelijkse werkzaamheden meer uit en gaan ook vaker met de scholen in gesprek over deelname aan ZVL (samen met de projectleider als dat helpt). We zijn het dus met de SGP eens dat er een grotere rol zou moeten worden gespeeld door de gemeenten. Die koers is inmiddels ingezet. Verschillende gemeenten hebben inmiddels iemand aangewezen. In de opdracht voor 2021 e.v. voor de nieuwe projectleider is uitdrukkelijk gesteld dit verder uit te bouwen.
65	SGP	5. Programma Mobiliteit op Maat Blz. 69 pdf: landbouwverkeer	Landbouwverkeer over de Zeelandbrug Onze fractie wil graag weten wat de ervaringen zijn van de akkerbouwers mbt het rijden over de Zeelandbrug over de laatste maanden ?	De ervaringen zijn overwegend positief. We zien dat er dit jaar weer iets meer gebruik wordt gemaakt van de konvooien dan vorig jaar. Wel vindt er ook nog illegaal verkeer buiten de konvooien plaats, helaas. Jaarlijks vindt overleg met onder andere de branchevertegenwoordigers plaats, waarin dit aan de orde komt.
66	SGP	5. Programma Mobiliteit op Maat Blz. 69 pdf: landbouwverkeer	Landbouwverkeer over de Oosterscheldekering De afwaardering van de weg over de OSK is inmiddels een feit. Onze fractie heeft al diverse keren geconstateerd dat er tractoren over de OSK rijden zonder gebruik te maken van de parallelweg (die breder is geworden).	De werkweg van de Oosterscheldekering mag van Rijkswaterstaat beslist niet gebruikt worden vanwege de risico's als er tegelijkertijd gewerkt wordt aan de kering. Bijv. stijgers die omver worden gereden. De werkweg is afgesloten met slagbomen. Alleen werkverkeer krijgt toestemming. Fietsers kunnen er wel overheen.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
			Waarom maakt het langzaam verkeer geen gebruik van de parallelweg over de OSK ?	De hoofdrijbaan mag overigens ook niet gebruikt worden door Trekkers. Als ze dat wel doen dan is dat illegaal.
67	CU	5 Programma Mobiliteit op maat, Trend indicatoren Pagina 75	De laatste cijfers in de tabel zijn voor 2019. • Waarom staan er nog geen cijfers over 2020 in de tabel?	Klopt, over 2020 (= lopende jaar) zijn nog geen cijfers bekend
68	GL	5. Programma Mobiliteit op Maat Blz 75	Waarom zijn hier tabellen met trendindicatoren opgenomen? De gegevens van 2020 ontbreken en er wordt ook nergens gesproken over trends doorbreken, noch over ambities of doelen aanscherpen. Wat is nut van zo'n tabel dan in een begroting? (Op blz. 95 staat eveneens zo'n tabel, maar dan met streefwaardes voor de komende jaren erbij inclusief een einddoel, dat werkt verhelderend; waarom daar wel en op blz. 45 en 75 niet?).	Trendindicatoren geven een beeld van de ontwikkeling van een aantal onderdelen van mobiliteit (in dit geval verkeersveiligheid en capaciteit) en dienen om 'vinger aan de pols' te houden en ons te helpen in het focussen van onze beleidsinzet. Het is moeilijk om goede indicatoren te vinden, waarvan ook (betrouwbare) cijferreeksen beschikbaar zijn. De cijfers voor 2020 zijn nog niet bekend omdat dit jaar nog loopt.
69	SGP	6. Programma iedereen telt! Blz. 77 pdf: Cultuur	Onze fractie heeft geconstateerd dat 440.000 euro van restauratie monumenten overgeheveld wordt naar het stimuleringsfonds voor de cultuursector. Veel monumenten in Zeeland hebben dringend onderhoud nodig. Waarom wordt dan geld onttrokken aan een in onze ogen noodzakelijke besteding van gelden voor het restaureren van monumenten?	In de voorjaarsnota 2020 is besloten om het budget voor restauratie Rijksmonumenten structureel op te hogen met € 440.000, -- per jaar. De subsidies voor restauraties die in 2020 starten waren ten tijde van deze besluitvorming reeds verstrekt. Voor de besteding van deze "extra" € 440.000, -- zou een nieuwe ronde opengesteld moeten worden. De subsidie voor restauratie van rijksmonumenten is bedoeld voor grote restauraties waarbij maximaal € 750.000,- subsidie wordt verstrekt. Hierdoor is € 440.000,- een (relatief) beperkt bedrag voor een nieuwe ronde. Ervaring leert dat per restauratie gemiddeld € 350.000,- wordt toegekend. Hierdoor zouden dan veel aanvragen niet gehonoreerd worden. Tegelijkertijd heeft de coronacrisis verstrekende gevolgen voor de Zeeuwse culturele sector. Veel instellingen moe(s)ten sluiten en zijn dat nog steeds, zijn beperkt open of moe(s)ten opnieuw sluiten. GS zijn van mening dat deze crisissituatie om actie vraagt. Om de sector weerbaarder te maken is daarom een Zeeuws stimuleringsfonds voor cultuur opgezet. Het doel is om samenwerking binnen en buiten de sector te stimuleren en

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				daarmee de sector weerbaar en toekomstbestendig te maken. Hier horen nadrukkelijk ook erfgoedinstellingen zoals musea bij. Wij verwachten dat op deze manier de middelen een groter effect zullen sorteren, dan uitsluitend via restauratieopdrachten richting de bouwsector. Vanwege de acute en urgente situatie willen GS het stimuleringsfonds incidenteel vullen met de € 440.000,- uit 2020 die aanvankelijk voor restauratie was bestemd. Volgend jaar is er weer een budget en een ronde waarbij restauratiesubsidies verstrekt worden. Het budget is dan natuurlijk opgehoogd met de structurele 440.000,- en komt dan op circa 1.8 miljoen.
70	SGP	6. Programma iedereen telt! Cultuur	Vorig jaar heeft onze fractie haar mening kenbaar gemaakt over een productie van theaterproductiehuis Zeelandia met de titel ""Wie is bang?" De gedeputeerde deed toen de toezegging in gesprek te gaan met genoemde organisatoren van deze voorstelling. Er zou in april 2020 een debatavond worden gehouden, die vanwege corona niet is doorgegaan.. Onze fractie heeft daarna weinig meer gehoord. Wat hebben GS voor acties ondernomen om invulling te geven aan de zin op blz. 31 in het coalitieprogramma : "Van organisatoren wordt verwacht dat zij respect hebben voor de gevoelens van alle Zeeuwen."	De debatavond (wij spreken liever van dialoog) waaraan uw fractie refereert stond in de planning om dit najaar uitgesteld plaats te laten vinden. De aangescherpte Covid-maatregelen maken dat we de oorspronkelijk geplande opzet ook dit najaar niet uit kunnen voeren. Er is een vraag voorgelegd voor het uitvoeren van een digitaal alternatief of de avond doorschuiven naar volgend jaar. Vanwege het onderwerp en karakter van de voorgestane dialoog is ambtelijk geadviseerd dat dit beter in levenden lijve plaats kan vinden dan via een digitale bijeenkomst. Wij zullen u over de stand van zaken informeren.
71	PvdD	6. Programma iedereen telt! 78 Acties	Bij bewegen en sport wordt niet gesproken over zwemmen of zwemles. In het licht van het DNA van Zeeland, land in zee, zou men er aan kunnen denken dat zwemvaardigheid belangrijk is en specifiek zwemmen in zee. Zijn er plannen om (zee)zwemles te promoten en te ondersteunen?	Zwemlessen zijn geen provinciale verantwoordelijkheid. Maar ten aanzien van het aspect 'zee of openwater zwemmen' zien we wel een haakje. We zullen dit meenemen naar het stakeholdersoverleg watersport wat wij vanuit ons kernsportprogramma (strand, wielersport, watersport) hebben. Als er draagvlak is bij de zwemverenigingen om daar een plan voor te ontwikkelen en dat mee uitvoering te geven dan zullen we dat uitwerken binnen uitvoeringsprogramma voor de watersport.
72	PvdD	7. programma Bestuur	"Op interactieve wijze inwoners, organisaties en bedrijven betrekken bij de beeldvormende, oordeelsvormende en	De laatste jaren worden mede overheden, organisaties, bedrijven en inwoners, wanneer dat mogelijk is, door de

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
		88 Acties 3e alinea	besluitvormende bijeenkomsten” Wordt er ook aan hen gevraagd hoe zij betrokken willen worden? Zo ja, op welke wijze?	<p>provincie Zeeland actief betrokken bij het tot stand komen van beleid of het realiseren van opgaven. Of dit gebeurt, hoe het wordt aangepakt, en in hoeverre dat wordt gedaan is sterk afhankelijk van het type opgave waar de provincie zich voor gesteld ziet staan. Elke opgave vraagt immers om maatwerk. Of een opgave nu wordt gerealiseerd door middel van de traditionele beleidscyclus, als project of via netwerksturing, er wordt gezien hoe draagvlak en slagkracht kan worden gerealiseerd door middel van samenwerking. Daarbij geldt voor de Provincie als midden bestuur wel dat eerder mede overheden en organisaties worden betrokken als samenwerkingspartners dan individuele burgers.</p> <p>Sommige projecten lenen zich naar de aard en de urgentie beter voor het betrekken van belanghebbenden dan andere. Een goed voorbeeld van het betrekken van belanghebbenden is de wijze waarop de gebiedsontwikkeling bij het grenspark Groot Saeftinghe plaatsvindt, waar “streekholders” in de vorm van burgers en bedrijven vanaf de initiële fase mede het resultaat hebben vormgegeven. Andere opgaven, denk bijvoorbeeld aan Thermphos, lenen zich naar de aard minder goed voor participatie. Ook bij de opgaven die de laatste jaren zijn opgepakt door middel van netwerksturing worden belanghebbenden van begin af aan meegenomen. Het gaat dan onder meer om klimaat adaptatie, de Veerse Meer visie of het tot stand komen van de Omgevingsvisie.</p> <p>In het essay Expliciete Politiek dat aan het begin van deze statenperiode mede in opdracht van uw staten is geschreven wordt de verschillende werkwijze nader toegelicht.</p>
73	CU	7. Programma Bestuur p410 dig bgr	<p>In de participatieverordening wordt het uitdaagrecht toegevoegd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunt u kort aangeven wat dit inhoudt? 	<p>Uitdaagrecht is de vertaling van “Right to Challenge” en is een specifieke vorm van participatie in de uitvoeringsfase van beleid waarmee wij de mogelijkheid willen bieden aan inwoners en verenigingen een alternatief voorstel in te dienen voor de uitvoering van voorzieningen in hun directe omgeving.</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
74	CU	8. Programma Energie op klimaat! p425 dig bgr	De normering voor de regionale keringen is in maart 2020 vastgesteld en wordt onderdeel van de Omgevingsvisie. <ul style="list-style-type: none"> In hoeverre levert dit dan extra opgaven op qua dijkverhogingen? 	Een beperkt aantal secundaire waterkeringen vragen op termijn om dijkverhoging. Het Waterschap Scheldestromen is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze waterkeringen en zal deze toetsen aan de nieuwe normering. Indien nodig zal het Waterschap een uitvoeringsprogramma opzetten om in overleg met de betrokkenen deze keringen aan de norm te laten voldoen.
75	PvdA	8. Programma Energie op Klimaat! Blz 90 e.v.	In 2030 49% minder CO2. De laatste cijfers zijn van 2017. Is een overzicht, bij voorkeur per kalenderjaar, beschikbaar met recente cijfers? Waar staan we nu?	<p>De Klimaatmonitor wordt conform het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) gebruikt voor het bepalen van de uitstoot van broeikasgassen in provincies (in ton CO2-eq per jaar). In de Klimaatmonitor staan twee verschillende methoden voor het bepalen van provinciale emissiegegevens:</p> <ul style="list-style-type: none"> De bronbenadering: de emissies worden bepaald op basis van de plaats waar de emissies ontstaan. De gebruiksbenadering: de emissies die ontstaan door elektriciteitsopwekking worden niet toegerekend aan de plaats waar de elektriciteitscentrale staat, maar aan de plaats waar elektriciteit wordt gebruikt. Voor Zeeland zijn de emissies lager dan bij de bronbenadering. Deze methode wordt sinds enkele jaren door de provincies gebruikt. <p>Voor een tabel in de Klimaatmonitor met jaarlijkse gegevens van broeikasgassen via de twee verschillende methoden, zie: https://klimaatmonitor.databank.nl/Jive?workspace_guid=189675f6-c96d-425d-a24b-3f46b110ec39</p> <p>In de Klimaatmonitor zijn niet alle gegevens vanaf 1990 gepubliceerd. Dit is vanwege het ontbreken van gegevens over elektriciteitsgebruik eerder dan 2010. Vanaf 2010 zijn deze gegevens wel bekend. Gegevens over de provincie Zeeland van 2018 worden binnenkort geleverd, omdat eerder ontbrekende gegevens nu wel bekend zijn.</p> <p>De reductie van alle broeikasgassen in Zeeland van 2017 t.o.v. 2010 bedraagt 11%.</p> <p>Deze reductie geeft een indicatie van de voortgang, maar is niet overeenkomstig met het gestelde doel omdat het basisjaar niet 1990 is. Voor het basisjaar wordt gewerkt aan een</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				<p>alternatieve benadering, maar deze is nog niet beschikbaar omdat die nog niet is goedgekeurd door betrokken partijen. De verwachting is dat de reductie t.o.v. 1990 lager is dan de reductie t.o.v. 2010. De uitstoot van broeikasgassen steeg na 1990 namelijk eerst nog voordat het begon af te nemen.</p>
76	PvdA	8. Programma Energie op Klimaat! Blz 90 e.v.	Zijn er afrekenbare tussendoelen voor de reductie in broeikasgassen tussen 2020 en 2030?	<p>Er zijn geen afrekenbare tussendoelen voor de reductie in broeikasgassen tussen 2020 en 2030 geformuleerd. De bestaande doelen hebben betrekking op een reductie t.o.v. basisjaar 1990. De reductie in Zeeland t.o.v. 1990 kan, door het ontbreken van gegevens in de Klimaatmonitor over elektriciteitsgebruik eerder dan 2010, niet worden berekend.</p> <p>De reductie van alle broeikasgassen in Zeeland van 2017 t.o.v. 2010 bedraagt 11%. Deze reductie geeft een indicatie van de voortgang, maar is niet overeenkomstig met het gestelde doel vanwege een afwijkend basisjaar. Voor het basisjaar wordt gewerkt aan een alternatieve benadering, maar deze is nog niet beschikbaar omdat die nog niet is goedgekeurd door betrokken partijen. De verwachting is dat de reductie t.o.v. 1990 lager is dan de reductie t.o.v. 2010. De uitstoot van broeikasgassen steeg na 1990 namelijk eerst nog voordat het begon af te nemen.</p> <p>Het doel in 2030 is overeenkomstig met het doel dat in de EU en door de nationale overheid wordt gehanteerd. Voor de nationale overheid is er, als gevolg van het Urgenda arrest, nog een extra doel gekomen, namelijk een reductie van 25% in 2020.</p> <p>Voor Nederland zijn broeikasgasemissies beschikbaar tot en met 2018 en voorlopige gegevens voor 2019. Deze zijn o.a. te vinden via https://www.clo.nl/indicatoren/nl0165-broeikasgasemissies-in-nederland?ond=20883</p> <p>De uitstoot in Nederland was in 2018 15,1% lager dan in 1990. Op basis van de voorlopige gegevens is de uitstoot in 2019 18% lager dan in 1990.</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
77	D66	8. Programma Energie op Klimaat! Blz 90 e.v. (pagina 419 dig bgr)	Kunnen we een overzicht krijgen van “stimuleren adaptatie maatregelen”? Welke maatregelen kunnen we dan aan denken?	In de Klimaatadaptatie Strategie wordt door de Zeeuwse overheden een uitgebreide uitvoeringsagenda opgesteld. Vooruitlopend op deze uitvoeringsagenda pakt de provincie de rol als aanjager en stimulator. We zetten daarom in het bebouwd gebied concreet in op 2 subsidies: de subsidie groene daken en de subsidie groene schoolpleinen. In het landelijk gebied wordt via de Proeftuin Zoetwater ingezet op maatregelen ten behoeve van de zoetwatersituatie.
78	D66	8. Programma Energie op Klimaat! Blz 90 e.v. (pagina 434 dig bgr)	Welke veranderingen in de RES zullen er gerealiseerd worden als de getijdencentrale in de Brouwersdam niet tot stand komt?	Ondanks het bescheiden geïnstalleerde vermogen (ca. 25-40 MW) zal het niet doorgaan van de getijdencentrale in de Brouwersdam een gemiste kans zijn voor de sector die zich bezig houdt met getijdenenergie. De ontwikkeling van de energie uit water zal vertragen/stil komen te staan. Omdat energie uit water in de RES is aangemerkt als technische innovatie wordt dit cijfermatig niet meegeteld bij de opgave om duurzame op te wekken. De RES hoeft niet aangepast te worden. Een andere vorm van energie uit water is blue Energy. Dit is energie die wordt opgewekt middels omgekeerde osmose uit het potentiaalverschil tussen zoet en zout water. Dit is een technologie die zich nog verder moet ontwikkelen, maar theoretisch ook voor Zeeland grote potentie heeft.
79	PvdD	8. Programma Energie op Klimaat! 93 Acties 3e alinea	“In het waterstofdossier geven we absolute prioriteit aan het industriële verbruik...” Productie van groene waterstof is afhankelijk van het aanbod van groene stroom. Hoeveel van de toekomstig beschikbare windstroom komt ter beschikking van de industrie en daardoor niet ter beschikking van huishoudens, mobiliteit of andere doeleinden?	Op voorhand zijn/worden geen afspraken gemaakt over de inzet van windstroom voor bepaalde sectoren. Dit is een kwestie van vraag en aanbod, commerciële onderhandelingen tussen aanbieders en afnemers.
80	PvdA	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, blz 97	Stel: de aandelen van water (Evides) komen in publieke handen. Het onderzoek naar de mogelijkheid hiertoe loopt.	De huidige stand van zaken is dat het huidige verdeelmodel komende tijd wordt herzien en ingaat per 2023. Bij de herziening zal ook gekeken worden naar de OEM korting van alle provincies. Het is nu nog niet duidelijk welke korting dit gevolg heeft voor Zeeland en andere provincies. Het meest

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten															
			Aandelen Evides in publieke handen betekent dat gemeenten en de provincie dividend ontvangen. Is bekend of wordt onderzocht of het ontvangst van dividend gevolgen heeft voor de omvang van de uitkering uit het provinciefonds? En zo ja, welke gevolgen?	voor de hand ligt het dat voor Zeeland de OEM korting van € 10 miljoen (35% korting op basis van dividend van Delta van € 28,6 miljoen in 2008) wordt geschrapt maar als er dividendinkomsten uit andere deelnemingen worden ontvangen zal daar waarschijnlijk wel rekening mee worden gehouden. In welke mate is nu nog niet aan te geven omdat niet alleen de overige inkomsten van Zeeland worden geactualiseerd maar ook die van de overige provincies.															
81	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Opcenten mrb (blz. 97)	Hoeveel inkomsten derft de Provincie jaarlijks aan opcenten door de zogenaamde vergroening van het wagenpark, hiermee wordt bedoeld op tal van vrijstellingen of verlaagde tarieven in verband met elektrische/hybride auto's? Is er een manier om die gedeerde inkomsten aan opcenten gecompenseerd te krijgen van het Rijk?	<p>In 2019 heeft het kabinet het Klimaatakkoord vastgesteld; een verzameling plannen om de CO2-uitstoot in 2030 met 49% te reduceren ten opzichte van 1990. Eén van de manieren waarop het kabinet de CO2-uitstoot wil verminderen is door elektrisch vervoer te stimuleren. Daarom worden elektrische voertuigen tot en met 2024 geheel vrijgesteld van motorrijtuigenbelasting (MRB) en wordt er voor hybride elektrische voertuigen een half tarief gehanteerd. Daarom hebben de provincies en de Rijksoverheid de Raad voor het Openbaar Bestuur gevraagd uit te zoeken in hoeverre de inkomsten van provincies substantieel wijzigen en of zij hierdoor hun taken nog wel goed kunnen uitvoeren. Dit advies vormt de basis voor een gesprek tussen Rijk en het interprovinciaal Overleg (IPO) om te komen tot een overeenstemming over de derving van de opcenten. De ROB concludeert het volgende: Provincies lopen substantiële potentiële inkomsten mis door de (gedeeltelijke) MRB-vrijstelling op (hybride) elektrische voertuigen. Dat concludeert de Raad voor het Openbaar Bestuur in zijn briefadvies 'Opcenten Motorrijtuigenbelasting' aan minister Ollongren. Voor Zeeland komt dat neer op onderstaande bedragen:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">Gederfde opcenten per provincie (netto)</th> </tr> <tr> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>Totaal</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.892.062</td> <td>2.182.631</td> <td>2.542.091</td> <td>2.965.393</td> <td>9.582.176</td> </tr> </tbody> </table> <p>Voor verdere toelichting zie: https://www.raadopenbaarbestuur.nl/documenten/publicaties/2020/05/01/opcenten-motorrijtuigenbelasting</p>	Gederfde opcenten per provincie (netto)					2021	2022	2023	2024	Totaal	1.892.062	2.182.631	2.542.091	2.965.393	9.582.176
Gederfde opcenten per provincie (netto)																			
2021	2022	2023	2024	Totaal															
1.892.062	2.182.631	2.542.091	2.965.393	9.582.176															

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten																																																							
				De volgende stap is dat in IPO verband overleg wordt gevoerd met het Rijk over deze uitkomsten en invulling van mogelijke compensatie.																																																							
82	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Opcenten mrb (blz. 97)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Opcenten</th> <th>2010</th> <th>2011</th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begroot</td> <td>30,2</td> <td>30,2</td> <td>33,6</td> <td>34,4</td> <td>35,5</td> <td>36,4</td> <td>36,6</td> <td>38,6</td> <td>39,4</td> <td>43,5</td> </tr> <tr> <td>Rekening</td> <td>30,4</td> <td>30,7</td> <td>34,6</td> <td>34,4</td> <td>36,5</td> <td>36,8</td> <td>38,9</td> <td>40,3</td> <td>41,2</td> <td>45,0</td> </tr> <tr> <td>verschil</td> <td>0,2</td> <td>0,5</td> <td>1,0</td> <td>0,0</td> <td>1,0</td> <td>0,4</td> <td>2,3</td> <td>1,7</td> <td>1,8</td> <td>1,5</td> </tr> <tr> <td>%-verschil</td> <td>0,7%</td> <td>1,6%</td> <td>2,9%</td> <td>0,0%</td> <td>2,8%</td> <td>1,1%</td> <td>6,1%</td> <td>4,3%</td> <td>4,5%</td> <td>3,4%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Hierboven ziet u een overzicht van de begrote en de gerealiseerde inkomsten van de opcenten. Wat opvalt is dat bij de rekening blijkt dat er altijd meer binnenkomt dan er is begroot. Kunt u daar een verklaring voor geven voor het feit dat de begroting al 10 jaar de inkomsten van de opcenten steevast onderschat? Getuigt het in uw ogen van realistisch begroten om ieder jaar een te laag bedrag, (gemiddeld 2,7%) aan opcenten te begroten? Wentelt u op deze wijze de kosten niet op de burgers af om ze daarna aan de reserves te kunnen toevoegen? Waarom vertelt u gewoon niet het echte en eerlijke verhaal?</p>	Opcenten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Begroot	30,2	30,2	33,6	34,4	35,5	36,4	36,6	38,6	39,4	43,5	Rekening	30,4	30,7	34,6	34,4	36,5	36,8	38,9	40,3	41,2	45,0	verschil	0,2	0,5	1,0	0,0	1,0	0,4	2,3	1,7	1,8	1,5	%-verschil	0,7%	1,6%	2,9%	0,0%	2,8%	1,1%	6,1%	4,3%	4,5%	3,4%	In de jaarstukken t/m 2019 zijn de oorspronkelijke ramingen terug te vinden, de ramingen na wijzigingen en de uiteindelijke realisatie. In uw bijgevoegde staat staan alleen de oorspronkelijke ramingen. De afwijking tussen de gewijzigde begroting en jaarrekening zijn kleiner. In de periode 2014 tot en met 2019 varieert de afwijking tussen 0,1% en 1,6%
Opcenten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019																																																	
Begroot	30,2	30,2	33,6	34,4	35,5	36,4	36,6	38,6	39,4	43,5																																																	
Rekening	30,4	30,7	34,6	34,4	36,5	36,8	38,9	40,3	41,2	45,0																																																	
verschil	0,2	0,5	1,0	0,0	1,0	0,4	2,3	1,7	1,8	1,5																																																	
%-verschil	0,7%	1,6%	2,9%	0,0%	2,8%	1,1%	6,1%	4,3%	4,5%	3,4%																																																	
83	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Opcenten motorrijtuigenbelasting (blz. 97)	Voor 2021 schat u de inkomsten aan opcenten op € 45,6 mln, de facto zal de rekening een bedrag geven van € 47 mln. Heeft u die extra inkomsten al op enige wijze in gecalculeerd en uitgegeven?	De raming is in de najaarsnota neerwaarts bijgesteld met € 250.000 naar € 45,3 miljoen. Door achterblijvende inkomsten wordt in de derde ronde budgetbewaking voorgesteld de raming extra (bovenop de verlaging van € 250.000) te verlagen met € 100.000. Wij houden vanuit het voorzichtigheidsprincipe geen rekening met extra inkomsten. Eventuele aanpassingen volgen via een begrotingswijziging aan uw Staten.																																																							
84	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Provinciefonds (blz. 97)	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Prov. Fonds</th> <th></th> <th>2011</th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begroot</td> <td>67,3</td> <td>56,0</td> <td>75,4</td> <td>81,2</td> <td>82,1</td> <td>70,0</td> <td>102,2</td> <td>104,3</td> <td>107,6</td> <td>117,6</td> </tr> <tr> <td>Rekening</td> <td>71,0</td> <td>58,0</td> <td>80,7</td> <td>81,6</td> <td>86,6</td> <td>73,0</td> <td>110,0</td> <td>122,1</td> <td>121,1</td> <td>130,5</td> </tr> <tr> <td>verschil</td> <td>3,8</td> <td>2,0</td> <td>5,3</td> <td>0,4</td> <td>4,5</td> <td>3,0</td> <td>7,8</td> <td>17,8</td> <td>13,5</td> <td>12,7</td> </tr> <tr> <td>%-verschil</td> <td>5,4%</td> <td>3,5%</td> <td>6,8%</td> <td>0,5%</td> <td>5,3%</td> <td>4,2%</td> <td>7,4%</td> <td>15,8%</td> <td>11,8%</td> <td>10,3%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Hierboven ziet u een overzicht van de begrote en de gerealiseerde inkomsten uit het provinciefonds. Wat ook</p>	Prov. Fonds		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Begroot	67,3	56,0	75,4	81,2	82,1	70,0	102,2	104,3	107,6	117,6	Rekening	71,0	58,0	80,7	81,6	86,6	73,0	110,0	122,1	121,1	130,5	verschil	3,8	2,0	5,3	0,4	4,5	3,0	7,8	17,8	13,5	12,7	%-verschil	5,4%	3,5%	6,8%	0,5%	5,3%	4,2%	7,4%	15,8%	11,8%	10,3%	De inkomsten provinciefonds worden geraamd aan de hand van door het rijk verstrekte circulaires, onze inkomst sluit hiermee exact aan met de door het rijk opgegeven uitkering. De ramingen worden aangepast op basis van de mei- en septembercirculaire. De decembercirculaire wordt ontvangen op het moment dat de provinciale begroting niet meer
Prov. Fonds		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019																																																	
Begroot	67,3	56,0	75,4	81,2	82,1	70,0	102,2	104,3	107,6	117,6																																																	
Rekening	71,0	58,0	80,7	81,6	86,6	73,0	110,0	122,1	121,1	130,5																																																	
verschil	3,8	2,0	5,3	0,4	4,5	3,0	7,8	17,8	13,5	12,7																																																	
%-verschil	5,4%	3,5%	6,8%	0,5%	5,3%	4,2%	7,4%	15,8%	11,8%	10,3%																																																	

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
			hier opvalt is dat bij de rekening blijkt dat er altijd meer binnenkomt dan er is begroot. Kunt u daar een verklaring voor geven voor het feit dat de begroting al 10 jaar de inkomsten uit het provinciefonds steevast onderschat? Getuigt het in uw ogen van realistisch begroten om ieder jaar een te laag bedrag, (gemiddeld 7%) aan inkomsten uit het provinciefonds te begroten? Wentelt u op deze wijze de kosten niet op de burgers af om ze daarna aan de reserves te kunnen toevoegen? Waarom vertelt u gewoon niet het echte en eerlijke verhaal?	<p>aangepast kan worden, wijzigingen uit de decembercirculaire komen ten laste of ten gunste van het rekeningresultaat.</p> <p>Een hogere inkomst dan geraamd wordt meestal veroorzaakt door toekenning van een zogenaamde decentralisatie uitkering. Deze ramen wij op een activiteit die overeenstemt met het doel waarvoor de decentralisatie uitkering wordt verstrekt en komt niet ten gunste van een (algemene) reserve.</p> <p>Daarnaast merken wij op dat bijstellingen in de uitkering via een begrotingswijziging, conform het budgetrecht aan uw Staten worden voorgelegd ter besluitvorming.</p>
85	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Provinciefonds (blz. 97)	Voor 2021 schat u de inkomsten aan opcenten op € 123,7 mln, de facto zal de rekening een bedrag geven van € 132,4 mln. Heeft u die extra inkomsten al op enige wijze in gecalculeerd en uitgegeven?	<p>Waarschijnlijk bedoelt u hier de inkomsten Provinciefonds in plaats van opcenten. Wij houden ons aan de opgave van het rijk zoals verwerkt in circulaire. Als opgaves wijzigen in circulaire ramen wij de wijziging, niet eerder.</p> <p>Wij houden vanuit het voorzichtigheidsprincipe geen rekening met extra inkomsten. Eventuele aanpassingen volgen via een begrotingswijziging.</p>
86	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Dividend Westerscheldetunnel (blz. 98)	Dit jaar wordt het WST-dividend begroot op € 12,3 mln. De WST tarieven kennen een brede schakering aan kortingen, eigenlijk verkapte subsidies. Kunt u aangeven hoe hoog het dividend geweest zou kunnen zijn als deze verkapte subsidies niet meer gegeven zouden worden? Kunnen deze potentiële inkomsten niet gezien worden als een extra buffer in het kader van het weerstandsvermogen?	<p>Het begrote dividend NV Westerscheldetunnel over 2020 bedraagt € 12,3 miljoen. Om gebruik te maken van de toltunnel zijn er verschillende tarieven (het standaard tarief, het t-tag tarief en de veelgebruikerskorting). Als in de begroting van de NV Westerscheldetunnel alle verwachte passages berekend worden tegen een standaardtarief stijgt het resultaat tot € 25,1 miljoen.</p> <p>Zoals bekend komt het dividend van de NV Westerscheldetunnel niet ten gunste van de budgettaire ruimte van de Provincie Zeeland maar wordt deze toegevoegd aan de bestemmingsreserve Westerscheldetunnel. Deze potentiële inkomsten kunnen dan ook niet gezien worden als een extra buffer in het kader van het weerstandsvermogen.</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
87	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Saldo financieringsfunctie (blz. 98)	U vermeldt dat vanaf 2012 de Provincie Zeeland in een leensituatie is gekomen. Kunt u aangeven hoeveel schuld de Provincie Zeeland heeft, welk deel kort en welk deel lang daarvan is? Kunt ook het gemiddelde rentepercentage geven?	Alle door de Provincie aangetrokken middelen vallen onder de SWAP. Zie voor verdere uitleg de financieringsparagraaf. Op dit moment 21-10-2020 leent de Provincie € 70 miljoen. Dit betreft 1 korte lening waarbij de korte rente wordt uitgeruild met de lange rente. (zie voor verdere uitleg de paragraaf financiering in de begroting en jaarrekening) Per saldo betalen wij altijd het vaste tarief van de SWAP, zijnde 2,34%
88	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Saldo financieringsfunctie (blz. 98)	Ziet u nog een mogelijkheid om de rentepost te drukken?	Wij zien geen mogelijkheid de rentepost te drukken. Wij zijn de SWAP aangegaan tot en met 2029. Deze nu afwickelen kost ruim € 13 miljoen. Vervolgens moet er nieuwe renterisico afdekking worden gezocht om aan de kasgeldlimiet te voldoen. De leenbehoefte volledig invullen met korte kasgeldleningen is niet toegestaan.
89	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Saldo financieringsfunctie (blz. 98)	PZEM wordt geconfronteerd met negatieve rentes op haar deposito's? De Provincie wordt geconfronteerd met de positieve rentes op haar schulden? Kunnen de Provincie en de PZEM niet tot elkaar komen en een deal sluiten waarbij er een win-winsituatie ontstaat voor beiden: een lagere rente voor de provincie en een positieve opbrengst voor de PZEM?	Zeeland wordt door de SWAP niet geconfronteerd met positieve rentes op haar schulden. Wij betalen 2,34% rente op jaarbasis.
90	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Overige inkomsten (blz 98)	Kunt de overige inkomsten, thans, € 6,7 mln eens nader opsplitsen en toelichten?	Dit betreft de € 6,7 miljoen compensatie overige provincies n.a.v. Cie Jansen.
91	FvD	9.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien Overige inkomsten (blz 98)	Onder welke posten is het steunpakket van de gezamenlijke provincies in het kader van de Cie Jansen verwerkt?	Dit betreffen de 'Overige inkomsten ad € 6,7 miljoen uit uw vorige vraag.
92	FvD	<u>Provinciale heffingen</u> <u>Grondwaterheffing</u> (blz. 104-105)	Op 27 augustus 2020 heeft FVD gesteld de volgende vraag 8: <i>Waarom is deze grondwaterheffing niet 100% kostendekkend?</i> Antwoord op vraag 8 van GS: De grondwaterheffing is kostendekkend. In vraag 10 stelt FVD dat de grondwaterheffing kostendekkend zou moeten	Kostendekkend wil zeggen dat alle kosten gedekt worden door de baten. De gegeven antwoorden op gestelde vragen van 27 augustus zijn beredeneerd vanuit de inkomsten en uitgaven met betrekking tot de grondwatervoorziening. Er is daarbij geen rekening gehouden met de personeelslasten.

Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten																																																																																																
		<p>zijn en gevraagd naar het idee om de opbrengst van deze heffing te gebruiken in het kader van de zoet waterproblematiek? Antwoord op vraag 10 van GS: De grondwaterheffing is kostendekkend en onderzoek naar duurzaam beheer van het grondwater wordt hieruit bekostigd.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Grondwaterheffing</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begroting</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kosten</td> <td></td> <td></td> <td>€ 258.000</td> <td>€ 268.500</td> <td>€ 270.100</td> <td>€ 474.900</td> <td>€ 494.000</td> </tr> <tr> <td>Opbrengsten</td> <td>€ 170.000</td> <td>€ 180.000</td> <td>€ 180.000</td> <td>€ 180.000</td> <td>€ 184.000</td> <td>€ 184.000</td> <td>€ 184.000</td> </tr> <tr> <td>Saldo</td> <td></td> <td></td> <td>€ (78.000)</td> <td>€ (88.500)</td> <td>€ (86.100)</td> <td>€ (290.900)</td> <td>€ (310.000)</td> </tr> <tr> <td>Rekening</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kosten</td> <td></td> <td></td> <td>€ 261.000</td> <td>€ 221.300</td> <td>€ 289.700</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opbrengsten</td> <td>€ 198.000</td> <td>€ 175.000</td> <td>€ 255.000</td> <td>€ 175.000</td> <td>€ 175.000</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Saldo</td> <td></td> <td></td> <td>€ (26.000)</td> <td>€ (46.300)</td> <td>€ (114.700)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kostendekkendheid</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Begroot</td> <td></td> <td></td> <td>69,8%</td> <td>67,0%</td> <td>68,1%</td> <td>38,7%</td> <td>37,2%</td> </tr> <tr> <td>Rekening</td> <td></td> <td></td> <td>90,0%</td> <td>79,1%</td> <td>60,4%</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Hierboven ziet u een tabel van de grondwaterheffing over de jaren 2015-2021. Kunt u nog eens aangeven wat u nu precies onder kostendekkendheid verstaat? En hoe dat te rijmen is met de antwoorden die op de bovenstaande vragen 8 en 10 gaf op onze vragen van 27 augustus jl.? Of hier sprake van misleiding?</p>	Grondwaterheffing	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Begroting								Kosten			€ 258.000	€ 268.500	€ 270.100	€ 474.900	€ 494.000	Opbrengsten	€ 170.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 184.000	€ 184.000	€ 184.000	Saldo			€ (78.000)	€ (88.500)	€ (86.100)	€ (290.900)	€ (310.000)	Rekening								Kosten			€ 261.000	€ 221.300	€ 289.700			Opbrengsten	€ 198.000	€ 175.000	€ 255.000	€ 175.000	€ 175.000			Saldo			€ (26.000)	€ (46.300)	€ (114.700)			Kostendekkendheid								Begroot			69,8%	67,0%	68,1%	38,7%	37,2%	Rekening			90,0%	79,1%	60,4%			<p>Als de personeelslasten wel meegerekend worden, is het tarief van de grondwaterheffing niet kostendekkend.</p> <p>Hierbij merken we op dat de tarieven nu al hoog zijn. Zie ook de antwoorden op de vragen 93 + 94</p>
Grondwaterheffing	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021																																																																																												
Begroting																																																																																																			
Kosten			€ 258.000	€ 268.500	€ 270.100	€ 474.900	€ 494.000																																																																																												
Opbrengsten	€ 170.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 184.000	€ 184.000	€ 184.000																																																																																												
Saldo			€ (78.000)	€ (88.500)	€ (86.100)	€ (290.900)	€ (310.000)																																																																																												
Rekening																																																																																																			
Kosten			€ 261.000	€ 221.300	€ 289.700																																																																																														
Opbrengsten	€ 198.000	€ 175.000	€ 255.000	€ 175.000	€ 175.000																																																																																														
Saldo			€ (26.000)	€ (46.300)	€ (114.700)																																																																																														
Kostendekkendheid																																																																																																			
Begroot			69,8%	67,0%	68,1%	38,7%	37,2%																																																																																												
Rekening			90,0%	79,1%	60,4%																																																																																														
93	FvD	Provinciale heffingen <i>Grondwaterheffing (blz. 104-105)</i>	<p>In onze wereld betekent kostendekkend dat de kosten gedekt worden door de opbrengsten, en dat betekent in onze wereld dat alle kosten gedekt worden door de opbrengsten. Uitgaande van deze definitie is de grondwaterheffing nog nooit kostendekkend geweest. Waarom worden de tarieven van de grondwaterheffing niet zo vastgesteld dat deze kostendekkend zijn? Er heeft zich een substantiële wijziging in de kosten voor gedaan. Is er een specifieke reden waarom dat dit nog niet door gezet is richting te de tarieven? Waarom vindt u dat een groep die aangewezen wordt als heffingsplichtigen, commerciële bedrijven, voor werkzaamheden die door de Provincie worden uitgevoerd voor 63% uit de algemene middelen worden gesubsidieerd en dat hun kosten</p>	<p>In 2020 en 2021 is een grote update van het meetnet en de automatisering daarvan voorzien. Daarnaast wordt een zoet-zout-grensvlak meetnet ingericht om zoetwatervoorkomens meer permanent te kunnen monitoren. In beide jaren is een ruw ingeschat bedrag van +/- € 200.000 (tezamen +/- € 400.000) voorzien. Deze besteding is gekoppeld aan de door Provinciale Staten toegekend budget grondwatermeetnet (€ 320.000 over de periode 2019-2022). Deze lasten drukken incidenteel de kostendekkingsgraad. Na 2022 zou de kostendekkingsgraad moeten stabiliseren.</p> <p>Hoewel het tarief niet kostendekkend is valt uit de volgende site op te maken dat Zeeland al veruit het hoogste tarief heeft</p>																																																																																															

Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten																																																																																																												
		gedragen worden door de burgers die op geen enkele wijze betrokken zijn bij de grondwaterheffing?	van alle provincies. Wij willen niet nog meer afwijken dan we nu al doen door deze tarieven nog verder te verhogen. https://www.ostraka.nl/Ondernemer/Milieuheffing/Provinciale_g_rondwaterheffing.html																																																																																																												
94	FvD	Provinciale heffingen <i>Leges (blz. 104-105)</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Leges</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Begroting</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>€ 142.600</td> <td>€ 144.640</td> <td>€ 728.000</td> <td>€ 621.000</td> <td>€ 646.500</td> </tr> <tr> <td>Kosten</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>€ 85.000</td> <td>€ 78.700</td> <td>€ 350.700</td> <td>€ 416.000</td> <td>€ 351.000</td> </tr> <tr> <td>Opbrengsten</td> <td>€ 75.000</td> <td>€ 80.000</td> <td>€ 85.000</td> <td>€ (57.600)</td> <td>€ (65.940)</td> <td>€ (377.300)</td> <td>€ (205.000)</td> <td>€ (295.500)</td> </tr> <tr> <td>Saldo</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rekening</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>€ 131.900</td> <td>€ 292.000</td> <td>€ 621.000</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kosten</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>€ 32.525</td> <td>€ 135.650</td> <td>€ 244.100</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opbrengsten</td> <td>€ 41.000</td> <td>€ 93.000</td> <td></td> <td>€ (79.375)</td> <td>€ (156.350)</td> <td>€ (376.900)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Saldo</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kostendekkendheid</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>59,6%</td> <td>54,4%</td> <td>48,2%</td> <td>67,0%</td> <td>54,3%</td> </tr> <tr> <td>Begroet</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rekening</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>39,8%</td> <td>46,5%</td> <td>39,3%</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> Hierboven ziet u een tabel van de leges over de jaren 2014-2021. Uitgaande van de bovenstaande definitie van kostendekkendheid zijn de leges nog nooit kostendekkend geweest. Waarom worden de tarieven van de leges niet zo vastgesteld dat deze kostendekkend zijn? Ook hier heeft zich een substantiële wijziging in de kosten voor gedaan. Is er een specifieke reden waarom deze stijging nog niet doorgezet is richting te de tarieven? Waarom vindt u dat een groep die aangewezen wordt als heffingsplichtigen, commerciële bedrijven, voor werkzaamheden die door de provincie worden uitgevoerd voor meer dan 45% uit de algemene middelen worden gesubsidieerd en dat hun kosten gedragen worden door de burgers die op geen enkele wijze betrokken zijn bij de diensten die waarvoor die kosten gemaakt worden?	Leges	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Begroting				€ 142.600	€ 144.640	€ 728.000	€ 621.000	€ 646.500	Kosten				€ 85.000	€ 78.700	€ 350.700	€ 416.000	€ 351.000	Opbrengsten	€ 75.000	€ 80.000	€ 85.000	€ (57.600)	€ (65.940)	€ (377.300)	€ (205.000)	€ (295.500)	Saldo									Rekening				€ 131.900	€ 292.000	€ 621.000			Kosten				€ 32.525	€ 135.650	€ 244.100			Opbrengsten	€ 41.000	€ 93.000		€ (79.375)	€ (156.350)	€ (376.900)			Saldo									Kostendekkendheid				59,6%	54,4%	48,2%	67,0%	54,3%	Begroet									Rekening				39,8%	46,5%	39,3%			Naast kostendekkendheid vinden wij het ook van belang dat we met onze tarieven niet te veel uit de pas lopen met overige provincies. Onze tarieven zijn vaak al hoog ten opzichte van overige provincies. Daarnaast hebben Provinciale Staten besloten een aantal vrijstellingen van legesheffing op te nemen in de legesverordening. Dit betekent dat de kostendekkingsgraad wordt verlaagd.
Leges	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021																																																																																																							
Begroting				€ 142.600	€ 144.640	€ 728.000	€ 621.000	€ 646.500																																																																																																							
Kosten				€ 85.000	€ 78.700	€ 350.700	€ 416.000	€ 351.000																																																																																																							
Opbrengsten	€ 75.000	€ 80.000	€ 85.000	€ (57.600)	€ (65.940)	€ (377.300)	€ (205.000)	€ (295.500)																																																																																																							
Saldo																																																																																																															
Rekening				€ 131.900	€ 292.000	€ 621.000																																																																																																									
Kosten				€ 32.525	€ 135.650	€ 244.100																																																																																																									
Opbrengsten	€ 41.000	€ 93.000		€ (79.375)	€ (156.350)	€ (376.900)																																																																																																									
Saldo																																																																																																															
Kostendekkendheid				59,6%	54,4%	48,2%	67,0%	54,3%																																																																																																							
Begroet																																																																																																															
Rekening				39,8%	46,5%	39,3%																																																																																																									
95	SGP	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing Blz. 107: Overzicht risico's begroting	Garantstelling Hulst ivm Perkpolder staat bovenaan. Als grootste risico. Deze garantstelling houdt waarschijnlijk geen rekening met het recente rapport van TAUW en mogelijk daaruit komende gevolgen. Kan dat invloed hebben op deze garantstelling? Zo ja, hoe?	Het rapport van Tauw gaat over de mogelijke gevolgen van het gebruik van TGG in de zeedijk. De zeedijk is onder verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat opgehoogd en Rijkswaterstaat is ook 100% aansprakelijk voor eventueel te nemen maatregelen. Het plan Perkpolder waarvoor de Provincie de garantie heeft afgegeven staat hier los van. Het																																																																																																											

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				rapport van Tauw heeft dan ook geen invloed op deze garantiestelling.
96	VVD	Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen (p498 digitaal, 114 pdf)	Wat zijn de totaal geraamde kosten voor ecologisch bermbeheer voor de komende jaren en structureel?	€ 477.000
97	VVD	Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen (p498 digitaal, 114 pdf)	Voor hoeveel hectare berm is dit budget bedoeld?	289 ha
98	VVD	Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen (p498 digitaal, 114 pdf)	Wat zijn de meerkosten van ecologisch bermbeheer ten opzichte van regulier bermbeheer?	<p>Het groenbeheerplan, bijlage II, kostenraming geeft aan dat de meerkosten ecologisch beheer (1 x maaien en afvoeren) t.o.v. klepelbeheer (regulier):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Berm : 0,05/m2 = € 500/ha - Talud: 0,10/m2 = € 1.000/ha - Sloot: 0,15/m1 = € 150/km <p>Alle 3 onderdelen zijn in meer of mindere mate onderdeel van het bermbeheer afhankelijk van de inrichting van de betreffende weg.</p>
99	VVD	Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen (p498 digitaal, 114 pdf)	Is al bekend of en in welke mate het ecologisch bermbeheer wat in 2019 bij de Sloeweg is ingezet bijdraagt aan de biodiversiteit?	De monitoring is in 2019 gestart. Hieruit zijn nu nog geen conclusies te trekken. Wel is algemeen bekend dat ecologisch beheer direct al een bijdrage gaat leveren aan meer biodiversiteit in de berm. De biodiversiteit neemt in de loop der jaren steeds verder toe naar mate het ecologisch beheer langer wordt uitgevoerd.
100	GL	Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen 118	Niet van heel groot belang, maar bij de heropening van de SCEZ (gebouw Schuytvlot) deelden gedeputeerde en directeur mee dat de naam SCEZ nu niet meer gebruikt zou mogen worden. Dat is Erfgoed Zeeland geworden. Toch hanteert de begroting nog de SCEZ. Waarom?	Per abuis is hier de oude naamgeving SCEZ gebruikt. Deze dient te worden veranderd in Erfgoed Zeeland.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
101	CU	Paragraaf Financiering Pagina 122	<p>Er wordt uitvoerig ingegaan op de renteSWAP die is afgesloten. Een risico doet zich voor als de gezamenlijke inspanningen om de WST vroegtijdig over te dragen aan het Rijk, succes hebben, want dan moet de SWAP-overeenkomst voortijdig worden ontbonden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is er bij benadering iets te zeggen over de hoogte van het bedrag dat met deze ontbinding zou zijn gemoeid, positief dan wel negatief, en inclusief de boete voor voortijdige ontbinding, mocht de SWAP-overeenkomst per heden ontbonden worden? 	<p>De huidige SWAP kent een looptijd tot en met 2029. Een voortijdige (gedeeltelijke) ontbinding om wat voor reden dan ook betekent dat afgerekend moet worden met de tegenpartij, in dit geval de Rabobank. Vergelijk het met een hypotheek die vervroegd wordt afgelost. De bank zal dan de misgelopen rente vergoed willen zien.</p> <p>Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de negatieve marktwaarde gerapporteerd in de paragraaf financiering. De huidige negatieve marktwaarde (d.d 19-10-2020) bij volledige afwikkeling bedraagt € 13,2 miljoen. De marktwaarde is negatief omdat de huidige rente lager is dan op het moment dat de SWAP werd afgesloten. Dit bedrag moet de Provincie dan betalen. Er is geen sprake van een aanvullende boete.</p>
102	PvdD	Paragraaf Bedrijfsvoering 126 Duurzaam inkopen en aanbesteden	De duurzame ontwikkeldoelen (SDG's) zijn op veel fronten erg algemeen. Omvat dit voor wat de provincie betreft de bevordering van duurzame consumptie van meer plantaardig voedsel (m.a.w. de eiwittransitie) en het rekening houden met dierenwelzijn?	De globale SDG doelstellingen zullen samen met de markt specifiek worden gemaakt voor het nieuwe actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen. We zullen in de opbouw nagaan of er voor dierenwelzijn een link is te maken met SDG3 (gezondheid van mensen). Eiwit transitie zit meer onder SDG12 (verantwoorde consumptie en productie). Dierenwelzijn zou daarin expliciet opgenomen kunnen worden. Hierbij gaat het niet alleen over voedsel maar ook over dierproducten in meubilair, kleding etc.
103	GL	Paragraaf Verbonden partijen 130	Bij de verbonden partij PZEM staat dat met het oog op de begroting 2021 nog niet veel gezegd kan worden omdat de resultaten van 2021 nog niet bekend zijn. Waarschijnlijk wordt hier 2020 bedoeld?	Op basis van het BBV dient in de paragraaf verbonden partijen een raming van het resultaat over het jaar 2021 te worden opgenomen. Deze informatie is echter nog niet bekend.
104	GL	Paragraaf Verbonden partijen 131	De ambities richting groene, duurzame havens werd in de presentatie van NSP over de beoogde nieuwe strategie heel helder. In hoeverre acht GS het dan nog reëel om toch een doelstelling te formuleren van gemiddeld 8 % rendement op Eigen Vermogen (lees dividend)?	<p>Het gemiddelde rendement op Eigen Vermogen van 8% was een doelstelling in de aandeelhoudersstrategie voor Zeeland Seaports.</p> <p>Wij verwachten dat deze doelstelling niet zodanig als harde eis zal terugkomen in de nieuwe aandeelhoudersstrategie voor North Sea Port die thans wordt opgesteld. De rendementsafweging zal niet meer strikt financieel worden</p>

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				gedaan. Bij nieuwe activiteiten dient een evenwichtige balans tussen meerdere domeinen te worden gezocht. De doelstelling 'rendement op Eigen Vermogen 8%' achten wij dan ook niet meer reëel.
105	D66	Paragraaf Verbonden partijen 132 Pag. 584 dig bgr; N.V. Westerscheldetunnel, risico'	- Er werd uitgegaan van een groei van 2,5% in het aantal passages door de Westerscheldetunnel in 2020. Wat zijn de gevolgen van de coronacrisis op het aantal passages geweest? - Wat is de invloed van de coronacrisis geweest op de dividenduitkering?	De verwachting voor het aantal passages in 2020 is op dit moment 6.869.000 passages (begroot was 7.917.913 passages). De daling van het aantal passages als gevolg van de coronacrisis heeft een verwacht negatief effect op de omzet van de NV Westerscheldetunnel over het boekjaar 2020 ad. € 3,1 miljoen negatief hetgeen zal doorwerken in het resultaat en de dividenduitkering.
106	PvdD	Paragraaf Verbonden partijen 137 Westerscheldeferry Risico's	"... Onderhoudskosten voor de komende 15 jaar..." "... zal een voorstel aan PS worden voorgelegd..." Houdt dat voorstel ook in dat het onderhoud voor nog 15 jaar wordt afgezet tegen vervanging van de huidige veerboten door een milieuvriendelijke elektrische veerboot? Zo nee, valt er dan iets te kiezen en zo nee, waarom niet?	Op 31 december 2019 bedroeg de boekwaarde van de huidige twee veerboten en aanlandingsinrichtingen € 14,7 miljoen. Op dit moment is dan ook bedrijfseconomisch niet opportuun de huidige veerboten te vervangen.
107	PvdD	Paragraaf Grondbeleid 145 Grondbank Zeeland	"Agrarische gronden, in bezit bij de provincie, worden jaarlijks tegen marktconforme prijzen verpacht." Worden er bij het verpachten van gronden eisen gesteld om te voorkomen dat de kwaliteit van de grond (bijvoorbeeld door gebruik van bestrijdingsmiddelen en overbemesting) achteruit gaat? Zo nee, wie draait hier na beëindiging van het contract voor op?	De kwaliteit van provinciale ruilgronden bewaken wij door jaarlijks met pachters afspraken te maken over de gewassen die worden geteeld. Dit kunnen minder intensieve gewassen zijn zodat er minder gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en grondbewerkingen worden uitgevoerd. Dit wordt jaarlijks op basis van lokale kennis van o.a. de grondsoort, draagkracht van de grond, bemestingstoestand, weersituatie etc in het veld bepaald. Door het jaar heen vinden regulier veldcontroles plaats. De praktijk leert dat er geen sprake is van overbemesting van provinciale ruilgronden. In het kader van provinciaal beleid inzake de uitgifte van provinciale gronden, vindt er momenteel een inventariseren plaats van de vele landelijke regelingen en de praktijkervaringen hiermee.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				Ruilgronden zijn tijdelijk in bezit; de locatie en eigenaar kan per jaar wijzigen. Provinciale gronden gelegen langs wegen, behorend bij de landschappelijke inpassing van die wegen, hanteren wij komend jaar een proef. In het kader van de biodiversiteit wordt hier geen bemesting toegestaan en is alleen ter plaatse bestrijding van distels toegestaan.
108	50plus	programma 05 mobiliteit op maat, p. 151 papieren versie	Wij vragen om een uitsplitsing van de baten en lasten per onderdeel mobiliteit.	De uitsplitsing van de baten en lasten van het hoofdstuk Mobiliteit op Maat kunt u vinden op pagina 76 van de pdf.
109	FvD	Geprognosticeerde balans (blz. 163)	Op de balans van de provincie staat de post financiële activa. Op de balans van NV Westerscheldetunnel staat onder de langlopende schulden de post Vooruit ontvangen exploitatiebijdrage Provincie Zeeland. In de toelichting staat: <i>De Provincie Zeeland heeft haar verplichting met betrekking tot de exploitatiebijdrage in 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag van € 23.278.571.</i> Voor welke waarde is deze vordering van de provincie op de NV Westerscheldetunnel opgenomen in de provincie balans?	De Provincie Zeeland heeft haar verplichting met betrekking tot de exploitatiebijdrage in 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 mln. In relatie tot deze transactie is er geen sprake van een vordering van de Provincie Zeeland op de NV Westerscheldetunnel.
110	SGP	Tabel Investerings Blz. 165	Wanneer wordt de 3e fase van de recreatieverdeelweg bij Scharendijke aangelegd?	De N652 Recreatieverdeelweg 3e fase wordt in 2021 aangelegd. De aanbesteding wordt op dit moment voorbereid.
111	GL	Mutaties reserves, voorzieningen en overlopende passiva	Aan de bestemmingsreserve WST en Sluiskiltunnel wordt de komende 5 jaar fors meer onttrokken dan toegevoegd (gemiddeld een kleine 6 miljoen per jaar) met als gevolg dat de stand in 2024 uitkomt op een min van bijna 6 ton.	De daling van de bestemmingsreserve WST tot 2025 wordt veroorzaakt doordat in het rekenmodel nog tot en met het jaar 2025 de afschrijvingslasten en onderhoudskosten van de Sluiskiltunnel ten laste van de reserve worden gebracht.

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten															
		167	Waardoor ontstaat deze leegloop? En wat als aanvulling vanuit het aantal passages niet gerealiseerd gaat worden? Hoe kan dan nog aan alle onderhoudsplichten voldaan worden?	Daarna wordt een stijging van de bestemmingsreserve verwacht. Indien de komende jaren het verwachte aantal passages door de Westerscheldetunnel niet wordt bereikt zijn er meerdere mogelijkheden om de tijdelijke dip in 2024 op te vangen; een eenmalige correctie ten laste van algemene middelen, welke in een volgend jaar bij een positief saldo van de bestemmingsreserve weer kan terugvloeien naar de algemene middelen, of een stijging van de tarieven van de Westerscheldetunnel.															
112	GL	Voorzieningen 173	Hoe zit het nou precies met de voorziening voor de voormalige medewerkers van de PSD? Is die nog wel toereikend na 2024? Het aantal nog te betalen medewerkers neemt af, maar de voorziening eveneens in (nog) rap(per) tempo. Op blz. 123 staat een tabel waaruit blijkt dat hier ook voor geleend wordt. Wordt dat leenbedrag per jaar bekeken op wat nodig is om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen tot het eind? Of dreigt een tekort?	De voorziening PSD loopt door tot en met 2029. Jaarlijks wordt de voorziening PSD doorgerekend en bepaald of nog voldoende middelen in de voorziening aanwezig zijn om de lopende verplichtingen te dekken en indien nodig middelen toe te voegen of te onttrekken. Deze berekening maakt deel uit van de jaarlijkse accountantscontrole. De huidige stand van de voorziening is voldoende om aan de verplichtingen tot en met 2029 te voldoen. Er wordt niet geleend voor de PSD. Bij opheffing van de PSD zijn middelen ontvangen die juist zijn uitgezet/uitgeleend. De aflossing en rente die we ontvangen dienen ter dekking van de lasten van de voorziening PSD.															
113	50plus	2.3 Openbaar vervoer p.182 papieren versie	Een nadere toelichting op de samenstelling van de lasten en baten van onderdeel Openbaar Vervoer p. 182 papieren versie	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Omschrijving</th> <th>Lasten</th> <th>Baten</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Concessie openbaar vervoer/concessiebeheer</td> <td>15.668</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Exploitatiebijdrage/huurcompensatie Fast-Ferry</td> <td>5.990</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Huuropbrengsten Fast Ferry</td> <td></td> <td>2.245</td> </tr> <tr> <td>Afschrijvingslasten Fast-Ferry</td> <td>1.142</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Omschrijving	Lasten	Baten	Concessie openbaar vervoer/concessiebeheer	15.668	-	Exploitatiebijdrage/huurcompensatie Fast-Ferry	5.990	-	Huuropbrengsten Fast Ferry		2.245	Afschrijvingslasten Fast-Ferry	1.142	-
Omschrijving	Lasten	Baten																	
Concessie openbaar vervoer/concessiebeheer	15.668	-																	
Exploitatiebijdrage/huurcompensatie Fast-Ferry	5.990	-																	
Huuropbrengsten Fast Ferry		2.245																	
Afschrijvingslasten Fast-Ferry	1.142	-																	

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten		
				Fast-Ferry onderhoudslasten	995	2
				Haltetaxi	885	-
				Salarissen ambtelijk apparaat	478	-
				Electrische bussen	418	-
				Buurtbus	95	-
				Overig	321	-
				Totaal	25.991	2.247
114	GL	EMU saldo 184	Begrijpt de fractie van GroenLinks het goed dat ongeveer 2/3 deel van het (toegestane) berekende EMU-saldo (van alle Nederlandse gemeenten en provincies) wordt veroorzaakt door de provincie Zeeland? En dat dit verder geen gevolgen heeft zo lang we met elkaar maar onder die norm blijven?	<p>Nee. Het berekende EMU saldo is afgezet tegen de individuele referentiewaarde voor Zeeland. Deze bedraagt voor de provincie € 19,5 miljoen. De totale norm voor alle provincies samen is afgerond 657miljoen.</p> <p>Overigens is er geen sprake van een harde norm maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De referentiewaardes worden in de septembercirculaires gepresenteerd.</p>		
			Nagekomen vraag vanuit auditcommissie			
115	SGP	Vraag vanuit auditcommissie Par. Weerstandsvermogen. Staatje kengetallen pagina 112 pdf	Graag een toelichting op de 'dip' in de solvabiliteit in 2019. Het gaat om het staatje kengetallen, en dan specifiek om 2020. Waarom zoveel lager dan in 2019? En waarom stijging vanaf 2021?	<p>Eind 2019 is het eigen vermogen relatief hoog. Dat heeft te maken met de besluiten die in de tweede en derde ronde budgetbewaking 2019 zijn genomen om budgetten via de bestemmingsreserves over te hevelen naar 2020. Tevens valt het gehele jaarrekeningsaldo 2019 (resultaat na bestemming) onder het eigen vermogen.</p> <p>Vervolgens worden de overgehevelde budgetten aangewend in 2020 door onttrekking aan de bestemmingsreserves (lager eigen vermogen) en inzet (onttrekking) van het resultaat na bestemming voor uitvoering van taken in 2020. Dat betekent een verlaging van het eigen vermogen en heeft daarmee een negatief effect op de solvabiliteit.</p>		

	Fractie	Pagina-nr (PDF) begroting 2021	Vraag	Reactie/Antwoord Gedeputeerde Staten
				Daarnaast neemt vanaf 2021 de schuldpositie van de Provincie af vanwege de dividendinkomsten van de NV Westerscheldetunnel. Een lagere schuldpositie heeft een positief effect op de solvabiliteit.